

Obsah

Editorial	2
Společenská kronika	3
Plánované akce	3
Noví krúžkoví stárci	3
Jubilanti	5
Za Laďou Bulíčkem	6
Přání do muzikantského nebe	8
Vzpomínka na basistu	10
Rozloučení s mamičkou	11
Život krúžkem	14
Mladík, kterému je 80 let	16
Mnoga ljeta, mnoga ljeta, Fajo...	18
Bohatýr Libor	19
Drž se, Jaro!	22
K inspiraci (aj poučení)	24
Kterak chudý hoch ke štěstí přišel, aneb moje setkání s folklorem...	24
Jindřich Vávra – sběratel a mecenáš	26
Tři kamarádi, tři různé osudy	29
Ohlédnutí za Zdenkou Jelínkovou	30
Jak probíhají hody ve Strážnici	32
Folklórní (i jiné) akce	35
Zpráva starosty o činnosti spolku v roce 2019	35
Přehled akcí Slováckého krúžku v Brně a Slovácku v roce 2019	38
Mikulášská besídka Slovácku (2019)	45
Silvestrovský „špacír“ do Mělčan	46
Co se děje v brněnském krúžku v podivném roce 2020	49
Starosta na Vasáku...	54
Korona s lidskou tváří	56
Slováckovské koronasoustředění	57
Koronaprázdny očí Slovácku	59
MFF Brno 2020	60
Černovické hody	64
Oslava 40 let Podskaláku, (o krúžku v Troubsku)	67
Černovický zpěvák	68
Receptář	70

Editorial

Vážení krůžkaři a příznivci Krůžkozoru, je tomu již rok, co vyšlo poslední číslo našeho krůžkařského časopisu. Když jsem jej uváděl do života, byli jsme všichni plni očekávání a nadějí v rozkvět naší činnosti v roce 2020. Opravdu rok nezačal krůžku špatně: úspěšný slovácký ples, fašanky a další akce. Když jsme na fašankové úterý pochovávali basu, netušili jsme ještě, o jak symbolický akt se jedná. Nejenom že jsme museli, podobně jako celá společnost, v důsledku virové epidemie omezit svou činnost, ale krůžek též postihl náhlý odchod jednoho z nejoddanějších členů krůžku – Ladi Bulíčka. Nedobrovolně prodloužený půst krůžku se nakrátko přerušil až v květnu, aby se již v říjnu opětně utlumila krůžková činnost. Tomu odpovídá i náplň tohoto čísla, v němž se autoři méně věnují krůžkařským akcím a více prostoru dostávají mimo vzpomínek na jubilanty, kterých letos bylo opravdu požehnaně, jiné zajímavé příspěvky, které s krůžkem více či méně souvisí. Samozřejmě je v Krůžkozoru tradičně otištěna výroční zpráva starosty včetně přehledu akcí krůžku, tentokrát za rok 2019 a rok 2020 do dne vydání Krůžkozoru. Ještě jedna věc se v našem Krůžkozoru udála. Z iniciativy starosty krůžku a Libora Jana jsme zadali sazbu Krůžkozoru profesionálnímu grafikovi pro finální provedení sazby. Věříme, že se nové číslo představí v elegantním kabátě a získá si tak kromě stávajících čtenářů i nové příznivce. Pro další budoucnost Krůžkozoru je však zapotřebí dostatečný trvalý přísun příspěvků a článků, a to je věc, která je v rukou nás všech o to více v době, která nám právě moc nepřeje. Nezbývá mi než Krůžkozoru popřát, necht' zůstane pojítkem mezi námi, zvláště když nám není dopřáno setkávat se dle našich přání.

Mirek Dostál

Společenská kronika

Plánované akce

Plán besed u cimbálu od ledna 2021 do června 2021, všechny v Klubu MK, Vlhká 21, každou třetí středu v měsíci od 19.00 do 23.00 hod., není-li uvedeno jinak:

20. 1. 2021

15. 2. 2021 v pondělí fašanková beseda

17. 3. 2021

21. 4. 2021

19. 5. 2021

16. 6. 2021

*Termíny konání dalších akcí nejsou ke dni uzávěrky z důvodu epidemiologických opatření známy a budou, jakož i případné změny či upřesnění již zveřejněných akcí, zveřejněny na stránkách Krúžku: <http://www.kruzek.cz>
Na všechny akce Slováckého krúžku v Brně vás srdečně zveme a doufáme, že nám podaří je uskutečnit!*

*

Noví krúžkoví stárci

1. stárkovský pár	Vojtěch Janský a Lenka Pekařová
2. stárkovský pár	Jiří Vozár a Anna Procházková
3. stárkovský pár	Libor Gajda a Barbora Pařilová

Stárkovské páry 2020 – 2021 zleva: Jiří Vozár a Anna Procházková, Vojtěch Jánský a Lenka Pekařová, Libor Gajda a Barbora Pařilová, foto: chasa krúžku

Jubilanti (duben 2020 – březen 2021)

<i>měsíc</i>	<i>oslavenec</i>	<i>věk</i>
2020		
<i>duben</i>	Zdeněk Šustr	75
<i>květen</i>	Romana Ningerová	55
	Jiří Macháček	60
	PhDr. CSc. Jitka Brešová	65
	Ing. Miroslav Dostál	65
	Ing. Zdeněk Fajbus	80
	Ing. Jan Třetina	85
<i>červen</i>	MUDr. Jiří Holásek	85
<i>červenec</i>	Jiří Saul	65
7	Ing. Marta Ningerová	85
<i>srpen</i>	prof. Mgr. Ph.D. Libor Jan	60
8	Pavel Rampula	70
<i>září</i>	RNDr. Eva Rampulová	65
9	Ing. Josef Donné	70
9	MVDr. Jaroslav Palásek	75
<i>říjen</i>	MUDr. Eva Štempelová	80
2021		
<i>leden</i>	Jaroslav Homola	70
<i>únor</i>	Mgr. Zdeněk Čížmář	50

Blahopřejeme !

*

Za Ladou Bulíčkem

V úterý 10. března se Slovácký krúžek v Brně rozloučil se svým čestným členem Ladislavem Bulíčkem. Umřel nečekaně a náhle, 3. března 2020, ve svém domě v Tuřanech...

Lada byl neobyčejně skromný člověk, nerad o sobě mluvil, ale přece jenom toho za ty desítky let, co v krúžku působil, víme docela dost. Kromě své profese veterinářské, kterou nejspíš zdědil po předcích – vykládal mi kdysi, jak jeho děd působil na statcích hraběte Mitrovského v Sokolnicích a Hajanech jako zahradník a pečovatel o dobytek – měl Lada ještě jednu životní profesi, muzikantskou. Ostatně, pocházel z hudbymilovné rodiny: jeho otec byl varhaník, Lada se od mládí učil na klavír, zvládal i kytaru, ale osudové se mu stalo setkání s cimbálovou muzikou během jeho studií na veterinární fakultě. Tam, z nedostatku jiných možností,

Lada Bulíček s basou duben 2012, foto: autor neznámý

na tehdy sošného mladíka zbyl jiný sošný nástroj, kontrabas. Tomu již zůstal věrný po celý svůj následující život. Jako student začal také navštěvovat na doporučení svých spoluhráčů besedy u cimbálu Slováckého krúžku v Brně a postupně se zapojil do krúžkařské muziky. V roce 1964 již byl jejím neodmyslitelným členem. A zůstal jím dalších více než 50 let, než se definitivně rozhodl, že svůj part předá mladším. Ale i potom chodil na besedy u cimbálu a občas, volky nevolky, se musel ke svému nástroji na chvíli vrátit, když byl jeho nástupce nemocen... Není divu, že jej krúžek zvolil svým čestným členem.

A byl to muzikant tělem i duší a přitom navýsost svědomitý. Nikdy se nestalo, že by řekl, že nemůže, když bylo zapotřebí mimořádně někam vyjet a mimořádně vystoupit. Nikdy se nevymlouval na práci, které měl jako veterinář velkých zvířat – a takových dnes není moc – více než dost. Na zájezdech krúžku také vždy uplatňoval svou jazykovou výbavu. Nejmilejší mu byla španělština, následovaná francouzštinou, a zvládal také jiné jazyky. A uměl o nich také poutavě vyprávět. Jen málo členů krúžku ale mělo to štěstí, že Lađu zastihli ve chvílích, kdy odložil svou přirozenou ostýchavost, která mu snad byla dána do vínku – přitom měl a mohl být na ledacos pyšný – a sáhl po kytáře. Tu také bravurně ovládal, a spustil latinsko-americké nebo španělské rytmy, které doprovázel španělsky svým jemným barytonem... Nebo když se začaly v krúžku na besedě hrát terčovské a on, zkrátiv umným chvatem svých dlouhých prstů délku strun na krku oblíbeného nástroje a zmenšiv je tak na rozměr terčovské baskičky, s neuvěřitelným zápalem, provázeným zasněným úsměvem, drhnul ty horalské melodie jak rodák z kysuckých lazů. Nepamatuji se, že by se při hraní na nástroji, s nímž doslova srostl v jedno, kdy přehmátnul vedle. Naopak nás, méně zkušené muzikanty kontráše, vždy otcovsky vedl a napovídal ten který akord. Zkrátka a dobře, muzikant každým coulem, a pokud vím, tak také veterinář s pověstí široko daleko. Když se potkali s dalším čestným členem krúžku, hornáckým zpěvákem a profesorem veteriny Lubošem Holým, nikdy jsem je neslyšel bavit se o folklóru. Vždy pouze o veterině. Laďa praktik vykládal Lubošovi teoretikovi, co nového. Oba přitom měli bohaté zkušenosti s prací v rozvojovém světě, Laďa v Alžíru, Luboš na Kubě...

O jeho soukromém životě toho v krůžku málokdo věděl více, než co Laďa ve chvílích otevřenosti pustil navenek. Byl kaktusář, k jeho vášni patřilo rybaření, krůžkaře za jasných nocí na břehu Atlantiku či v horách Rumunska poučoval o souhvězdích a hvězdných drahách... Zkrátka, byl to člověk s erudicí polyhistora. Jen jeho skromnost a přirozený ostych mu nedaly, aby ji více uplatnil. Laďa prostě žil ve dvou světech. Ve svém osobním, niterném, kam málokoho pustil, ale také v tom veřejném, krůžkařském či veterinářském, kde byl společníkem zábavným, často jemného a někdy i trochu sarkastického humoru. I proto byl vyhledávaný. Nepřehlédnutelný. Nebylo snad nikoho, kdo by jej neměl rád. O letošním fašanku jsme symbolicky pochovávali basu. Netušili jsme, že nesymbolicky, spolu s ní pochováme i toho, jehož otisk na ní bude vždy patrný. Budeš nám, milý Laďo, chybět. Moc chybět. Buď sbohem...

Václav Štěpánek

Přání do muzikantského nebe

Ta zpráva přilétla jako blesk! I když už se náš bývalý basista objevil jen sem tam na besedě a bylo jasné, že zdaleka není zcela zdrav, přece jen: 74 let je dost málo. Myslím, že Laďu měla většina těch dříve narozených členů souboru ráda (velká část chasy už ho coby aktivního muzikanta nepamatuje). Moc toho nenamluvil, ale co řekl, obyčejně sedlo. Vzdělaný, sečtělý, ochotný poradit tam, kde mohl radou přispět ku zdaru – tak si ho budeme pamatovat. A to, že někdo poukazoval na jeho občasnou tvrdohlavost, je víceméně věc názoru.

5. března večer měl ženský sbor zkoušku, takže někam „nahoru“ zaletělo pár písniček. Když jsme se daly do vzpomínání, bylo to fajn. Laďa nikdy nikomu neublížil, takže se jednalo o pozitivní povídání: na řadu přišlo třeba telení krávy ve Finsku za jeho přítomnosti, byla u toho Yvona a býček dostal jméno Pepa. Já jsem připomínala zájezd do Portugalska, kam jel jako lékař výpravy (s Hankou Macháčkovou coby asistentkou).

Když ho kdosi hecoval, že se moc neuplatnil, stačil jeho významný pohled na obrovskou injekční stříkačku v plechové krabici a slova „Ještě není všem dnům konec“ a hned byl klid. Tehdy se s Hankou po celou cestu starali o primáše a denně mu převazovali ránu. Jeho přednáška o rozdílech mezi španělštinou a portugalsštinou taky sedla. Vzal mikrofon do ruky ve chvíli, kdy si chasa už poněkoli káté dělala nevázanou srandu a „mluvila španělsky“ pouze s příponou –os téměř u každého slova. Leckoho posadil na zadek (ovšem závěrečné resumé, že to je –ovno –antec, když místní nevyslovují „h“, zaznělo z řad muzikantů). Zdena přidala k této akci pár slov o jednom noclehu cestou zpět, pod širákem s hvězdným nebem nad hlavou. I ona to měla se zasvěceným komentářem: „Bulíček měl hvězdy rád.“ Majka s Evou daly k dobru jeho fundované vysvětlení přílivu a odlivu cestou po Bretani, já jsem přidala pár slov o výjezdech na mlýn u Petrovic, kde s námi pobyl, i když bez basy. To se zase staral o fotodokumentaci. Zažila jsem kdysi i krásné zpívání cestou z Bratislavy: seděly jsme vpředu v autobuse s Justýnou a patrně poprvé jsem slyšela právě Lađu. Posléze mi bylo vysvětleno, že náš basista musel mít náladu a cítit se mezi svými, aby se uvolnil. Připomněly jsme si třeba i jeho šedesátku, kdy mu tři tanečnice a tři zpěvačky došly přát za SK, každá s lahví „za 10 let.“ Nebo zájezd do Dijonu

Lada o vánocích 2015, foto: J. Hůsková

(2007): 27. srpna odpoledne nám oznámil, že mu skončila poslední směna a od zítřka je důchodce. Při té příležitosti pozval ŽS obřadně na panáčka. Stalo se večer a další den jsme mu před odjezdem na vystoupení zapěly jeho oblíbenou Domažlickou bránu. Fakt měl radost. „Dojaly jste mě skoro k slzám... a to je obecně známo, že mám rád tyhle písničky?“ Některým jo (vojákoval tam). Pár zpěvulen taky dodnes opatruje rostlinky, které jsme od něho dostaly, třeba k narozeninám nebo na Mikuláše.

Mohla bych pokračovat s drobnými příhodami dlouho, protože Laďa se svou neodmyslitelnou basou patřil dlouhá léta takřikajíc k inventáři souboru. Když se vzdal aktivního účinkování, museli jsme to vzít na vědomí, ať se nám to líbilo nebo ne. Mám za to, že pro tentokrát psaní stačilo.

Laďo, doufám, že ti svatý Petr nahoře nebránil ve vstupu a v některém nebeském sklípku tě přivítali všichni „naši“ s otevřenou náručí. Nezapomeneme!

Jana Hůsková

*

Vzpomínka na basistu

Po návratu z dovolené v březnu 2020 mě zasáhla nečekaná smutná zpráva o náhlém úmrtí dlouholetého basisty Slováckého krůžku MVDr. Ladislava Bulíčka. Laďa, to jsou má krásná studentská léta a začátky působení ve Slováckém krůžku. Nikdy toho moc nenamluvil, připadalo mi, že i s přihlédnutím ke svému povolání veterináře dokázal lépe komunikovat se zvířaty než s lidmi. Nikdo by nevěřil, že byl schopen hovořit několika světovými jazyky. Krom jiného byl vášnivým pěstitelům tilandsií, přičemž dva jeho „odchovanci“ visí u nás v bytě a daří se jim skvěle.

Během druhé cesty krůžku do Finska v r. 1991 jsme se ocitli na dalekém severu až u města Rovaniemi na severním polárním kruhu. Byla jsem očitým svědkem toho, kterak Laďa „komunikoval“ s místním polodivokým polárním psem, uvázaným na řetězu. Zvíře hladil, promlouval k němu laskavým hlasem a všemožně jinak jej opečovával. Pes ležel na zádech, kňučel blahem, a když Laďa odcházel, visel na řetězu a natahoval se po něm.

Druhá vzpomínka je z roku 1998, kdy se krůžek vracel z folklórního festivalu v bretaňském městě Concarneau. Mezi jiným jsme se alespoň krátce zastavili u města Mont-Saint-Michel, které se v souvislosti s pravidelným mořským přílivem stává ostrovem. Během cesty autobusem se Laďa postavil nad Mirka a mě a vysvětloval nám princip přílivu a odlivu. Svůj odborný výklad zakončil pro něj neobvyklým rozvitým souvětím (většinou totiž komunikoval holými větami): „Já su akorát blbej basista, ale až tady jednou nebudu, tak abyste si vzpomněli, jak vám Laďa Bulíček vysvětloval, co je to příliv a odliv!“

Nikdy na tvoje slova nezapomeneme, Laďo, stejně jako na tebe. Čest tvój památce!

Hana Dostálová

Rozloučení s mamičkou

Mikulecké pole hluboko zorané,
orali ho, hej – haj, orali milého koně vrané.

Koně ho orali, šohajek rozséval
a na nebi, hej – haj, vysokém skřivánek pěkně zpíval.

Milá Bohunko!

Ten skřivánek pěkně zpíval nejen nad mikuleckým polem už dávno předtím, než vznikla tato písnička, kterou jsme tak rádi spolu zpívali se Slo-

*Bohuslava Vymazalová s vnučkou,
foto: Svatoslava Orthová*

řiceti lety a stali jste se jeho pilíři. Svaťo se svým výjimečným tenorem a Ty se svým pěkným hlasem a talentem pro pořádek přímo předurčená k vedení agendy krůžku. Vždy jsme se těšili na Tvé pohlednice s pozdravy k svátku i narozeninám, které jsi nikdy nezapomněla poslat.

Se Svatošem jste tvořili nepřehlédnutelný manželský pár. Ani jeden z vás sice nepocházel z Moravského Slovácka, ale nezapomenutelně se na vás podepsalo moravské město Hodonín, kde jste prožili svoje krásné léto života a nasávali atmosféru kraje, kde všechno ještě žilo lidovou písní, která vám učarovala. Mikulecké pole se svým skřivánkem bylo přímo za humny Hodonína. Tuto lásku k lidové písni jste přenesli i na své dcery, dvě z nich pak v pozdějších letech v Bratislavě občas přicházely mezi nás do krůžku.

Váš život však nebyl jenom lehký, ale dovedl se s vámi občas krutě zahrát: politické pronásledování a perzekuce vykonaly své dílo. Boží pomoc, na kterou jste se vždy obraceli, však dokázala změnit zlé na dobré.

váckým krůžkem a Skaličany na našich setkáních, ale zpíval i v květnu před devadesáti pěti lety nad Tvou rodnou obcí, která si dala podle něj jméno – Skřivany. Těšili se tam z narození malého děvčátka, Bohumily, která byla tenkrát Malá i příjmením. Většinu života jsi, Bohunko, prožila mimo své rodiště, ale nikdys' na ně nezapomněla. Jak říká jedno latinské přísloví: Nomen – omen, jméno je znamení. Z malé Bohumily vyrostla velká, Bohu milá žena. Takovou jsme Tě znali i v našem bratislavském krůžku, kam jste i se svým manželem Svatošem (tak jsi mu říkala, pro nás to byl vždycky Svaťo) přišli před asi sedmačty-

A tak jste druhou polovinu svého života začali v Bratislavě, kde jste našli mnoho přátel a prožili po Hodoníně opět mnoho slunečných dní. Náš krůžek se svými písněmi vám je pomáhal vytvářet. Svató pak začal zpívat i v Lamačsko-důbravském chrámovém sboru, kde mohl zazářit jeho tenor. Byly to bratislavské šťastné roky pro vás oba, za které jste dokázali Pánu Bohu děkovat. S přibývajícimi roky se však začaly hlásit zdravotní problémy, které u Svatá vyústily do těžké nemoci. Pomáhalas', Bohunko, jak se dalo, i když bys často potřebovala pomoc Ty. Před čtrnácti lety Svatú nemoc přemohla a loučili jsme se s ním v této obřadní síni.

A tak začal Tvůj vdovský život se zhoršujícím se zdravím, který jsi i díky obětavé rodině, ale především s pevnou vírou v Boha, hrdinsky snášela. Velkou posilou Ti byly pravidelné návštěvy místních duchovních otců s eucharistickým Kristem a snad také i naše sporadické návštěvy z řad Tvých přátel. Při jedné z nich jsi si posteskla s Tvým typickým čechovovským smíchem přes slzy: „To je věrnost, kterou Svatoš slíboval? On si zemře a mě tu nechá!“

Do krůžku už nemohlas' chodit, ale přesto Tě při výjimečných příležitostech členové rodiny na pár chvil přivezli, aby ses' potěšila se známými. Tak tomu bylo při Tvých devadesátých narozeninách; při Tvých devadesátých třetích už jsme byli jenom u Tebe doma. S manželkou Olinkou jsme Tě viděli naposled před dvěma týdny v domově pro seniory u nás v Důbravce. Tělo bylo už unavené stářím i nemocí, ale duše ještě čilá. Už sis' organizovala vlastní pohřeb a ptala jsi se mě: „Petře, kdo mi zazpívá na pohřbu V Hodoníně za vojáčka?“ Slíbil jsem za náš krůžek.

... a na nebi, hej – haj, vysokém, skřivánek pěkně zpíval.

Dávno jsem už neslyšel skřivánčí zpěv, tady v Bratislavě je to téměř nemožné. Stále mám však v uších i před očima, jak malý ptáček, kterého lehce skryjeme do dlaní, vyletí ze svého hnízda na zemi a při neustálém stoupání ke slunci nevnímá obrovskou námahu letu a naplno zpívá jiskřivou píseň, až nám na obloze zmizí z očí, ale jeho hlas se stále rozléhá po celé zemi.

Tak duše, která je úplně připravená na setkání s Bohem a už letí ze svého hnízda na zemi k věčnému Slunci, nehledí na námahu posledního

letu, ale s radostí zpívá příkladem svého života, který se rozléhá po celé zemi. Tvoje duše, Bohunko.

Odpočívej v pokoji.

Pohřeb Bohunky Vymazalové, zesnulé 8.2.2020
12.2.2020 Bratislava – Lamač

Petr Fajkus, richtár

*

Život krúžkem

Letošního roku se dožili kulatých výročí dva dlouholetí a důležití členové našeho krúžku, naši kamarádi, souputníci Jirka Macháček a Pavel Rampula. Jirka, jeden z pilířů cimbálové muziky, a Pavel, jeden z pilířů mužského sboru. Jejich začátky v krúžku znám pouze z vyprávění, protože když jsem v roce 1986 do krúžku přišel, byli již oba krúžkovými stálíci a mými nedostižnými vzory. Nechci na tomto místě pokračovat vyprávěním jejich curriculum vitae (asi by oba ve své skromnosti proti tomu protestovali), namísto toho zalovím v paměti a nechám vynořit

*Jura a Pavel na Silvestra 2019,
foto: Pavel D'Ambros*

vlastní nesouvislé vzpomínky jakožto zlomky nějakého impresionistického obrazu...

Píše se rok 1994. Právě se navracíme autobusem z MFF CIOF v belgickém Sas van Gentu, já podřimuji vedle své mladé ženy na sedadle v zadní části vozu, jsou tři hodiny ráno a ... na plošině u autobusového záchodku se ozývá Pavlův tenor zdobený druhým hlasem Jirky za doprovodu Jirkových houslí. Stále nové a nové známé i doposud mi neznámé písně. Kde ti dva berou tolik písní? Již se pomalu rozednívá, má žena by radši spala, ale pokladnice písní těch dvou je bezedná. Oči se mi klíží, ale je to krásné...

Rok 1998, jsme na druhém zájezdu do francouzské Bretaně... Nádherné vzpomínky... Účastnili jsme se místních slavností ve vnitrozemí a po večírku s našimi hostiteli spíme v prostorách místní školy. Všichni na zemi tak, jak jsme po tancích unaveni padli do spacáků, s omezenou hygienou... Ze spánku mne vyruší dvojhlasný zpěv: „Za tou naší stodoličkou jsou dva cikáni, jsou dva cikáni... prodávají kořaličku za tři grejcary...“ Otevřel jsem oči a nad námi stáli – kdo jiný než Jirka a Pavel s lahví poctivé moravské kořalky a se slovy: „Ležícím nenalévám!“ takto probouzeli krůžek do nového dne...

Jirka a Pavel vždy v krůžku tak nějak patřili a patří k sobě. Oba dobře naladěni s humorem a láskou pečující o své kamarády se stali (a myslím si, že to není jenom můj vlastní pohled) neodmyslitelnou součástí krůžku, dokonce mohu směle prohlásit, že si bez nich již ani neumím krůžek představit.

Na závěr bych si dovolil ukázat na několik paralel mezi Jirkou a Pavlem. Jirka je výborný muzikant, Pavel výborný zpěvák, oba dva jsou vskutku oporami ve svém kruhu. Jirka kromě krůžku hraje (nebo hrál)

*Jiří Macháček se svou harmonikou,
foto: Pavel D'Ambros*

v kapele Dolňáci v místě svého bydliště, Pavel je členem pěveckého sboru ve svém bydlišti v Dolních Dunajovicích. Pavel je vinař a mnoho členů krůžku již jeho sklep navštívilo, Jirka, ač sám přímo nevinař, má bratra vinaře a mnoho členů krůžku jej navštívilo. Jirka si v krůžku našel svou, bohužel dnes již zesnulou, životní partnerku Hanku a Pavel si v krůžku též našel svou životní partnerku Evu.

Rád popřeji oběma svým kamarádům mnoho dalších pěkných chvil ve středu našeho Slováckého krůžku, protože oba krůžkem žili a žijí, a jak doufám, ještě dlouho budou žít. K jejich kulatinám jim s celým sborem rádi od srdce zazpíváme: „Nech jim žycie slodko plynie ...“!

Mirek Dostál

*

Mladík, kterému je 80 let

Vážení čtenáři, těm všímavějším z vás zajisté neuniklo, že název článku jsem si vypůjčil z názvu pořadu MFF v Brně z roku 2018. V tomto pořadu s názvem „Mladík, kterému je sto let“ měl krůžek profilové vystoupení v rámci oslav sta let od svého založení. Tentokrát ale nechci psát o krůžku, nýbrž, jak název článku napovídá, o našem krůžkaři, který letos oslavil krásné jubileum, ale svým duchem je stále mladík. Touto osobou není nikdo jiný než Ujo Fajo.

Za taneční složku jsem dostal možnost napsat o této osobě pár řádek. Nutno říci, když tak nad

Ujo Fajo, výtvarník a autor Storočenky, září 2020, foto: Pavel D'Ambros

*Při Sedlácké, září 2020,
foto: Pavel D'Ambros*

tím přemýšlím, že je velmi těžké těch pár řádek napsat. Důvodem není nedostatek inspirace, nýbrž její nadbytek. Jak všichni víte, Fajo je osoba velmi činorodá a sepsat jeho zásluhy minulé i současné by vydalo na celou knihu. Nezbývá mi tedy, než se omezit jen na pár vybraných.

Co si pamatuji, Fajo byl vždy osobou, která se na tanečních nácvicích držela spíše v pozadí. Snad už je to kvůli jeho trochu vyššímu věku, ale o to více vynikla jeho osoba, pokud se jednalo o nácviky hornácké sedlácké. Tento tanec se stal Fajovou celoživotní vášní a úměrně tomu se projevuje jeho

zápal, když má možnost nás jej učit. Myslím, že v Krúžku se již nikdy nenajde osoba, která by byla ochotna jeho nácviku věnovat tolik péče a času, navíc s tak precizními požadavky na kroky, držení těla a figury. Na druhou stranu je nutno říci, že i právě díky jeho zápalu se z Faja stal jeden z nositelů tohoto tance v jeho původní podobě.

Další funkcí, kterou Fajo v taneční složce plní, je scénárista a dramaturg našich fašanků. A díky svému všumění je i autorem mnoha našich fašankových masek. O fašanku se rozepisovat nemusím, každý rok jste na fašankových besedách svědky Fajova obřadního projevu při pochovávaní basy. Všichni víme, že Fajova role faráře je tou stálící, bez které by to nebylo ono. Ale když už jsem nakouzl ty masky, tak jako pravidelný účastník celobrněnského fašanku mohu dále porovnat kvalitu našich masek a masek ostatních souborů. Naše masky se mezi ostatními rozhodně neztrácí, spíše naopak – svým provedením se řadí k tomu nejoriginálnějšímu, co na fašancích můžete shlédnout.

Fajův další počín probíhá právě nyní, v době covidového omezení pohybu (článek píše v polovině listopadu). Fajo nám prostřednictvím in-

ternetu dělá on-line přednášky, ve kterých promítá staré fotografie a videa vztahující se ke Krůžku. Mladým tanečnickům se tak otvírají brány do historie Krůžku. Seznamují se s jeho dějinami, hlavními osobami a celkovým přínosem Krůžku k zachování tradic v dobách minulých. Tato setkání plní ale i jinou úlohu – drží nás pohromadě, i když jsme od sebe fyzicky odloučení. Jsme proto za ně velmi rádi, jsou vítaným zpestřením šedivých listopadových dní. No a považte sami, napadlo by vás někdy, že se jednou budou dělat internetové přednášky o historii krůžku?! Mne tedy rozhodně ne!

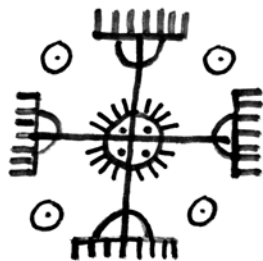
Jak jsem již předeslal, o Fajovi by se dalo za taneční složku říci mnohé další – byl naším vedoucím, organizátorem zájezdů, je autorem našich mnohých choreografií a o mnoha dalších věcech ještě pravděpodobně ani nevím. Omezil jsem se jen na pár vybraných témat. Co chci ale za nás za všechny říci, že za to všechno Ti, Fajo, velmi děkujeme a skláníme se před Tebou.

Chasa krůžku

*

Mnoga ljeta, mnoga ljeta, Fajo...

Původně jsem uvažovala o tom, že se pokusím s pomocí storočenky Slováckého krůžku zrekapitulovat mnohaletou činnost našeho jubilanta – významné to postavy našeho spolku Zdeňka Fajbuse (Uja Faja). Když jsem si však přečetla přání, které za zpěvačky napsala Žeňa Rosenbergová, mému rozhodnutí byl konec. Nemožu jinak, než pouze ocitovat její zdravici.

„Milý Fajo, věčný bonviváne,
od srdce a s láskou ti zas zazpíváme:
Šohajičku cí jsi,

veselý vždy byl jsi,
každá by ť a chtěla,
s tebou tančit jako kdysi.
Šohaj ledačina,
s modrýma očima,
zpíváme jen jemu,
jako dřív za mlada.

Milý Zdeňku,

Díky za ty tvoje neutuchající úžasné nápady plné situačního humoru, vtipu i ironie, nadsázky až úletu, skvělé převleky.

Tebou vyráběné rekvizity dokáží zaujmout chasu, pobavit mladé i staré. Dokážeš nás rozesmát až k slzám, občas i rozesmutnit i rozjásat. Neboj se, taky tě řádně pomluvíme, nit nezůstane suchá. Besedy si už bez tebe ani neumíme představit. Když nejsi, scházíš nám. A za ty roky těch vzpomínek ze společných zájezdů, festivalů, které jsi organizoval, pečlivě připravil a odborně komentoval! Máš náš obdiv a úctu. A teď máš neuvěřitelných osmdesát, ale neboj, je to jen číslo. Ty máš srdce a duši mladou. Díky za to, že jsi.

Máme tě rády a víme, že máš rád i ty nás.

Vinšuju ti do dalších krásných šťastných let mnoho energie, pohody, lásky a hlavně zdraví. Však víš – tvé lásky, krásky, čarodějky, babky, dlouholeté kamarádky zpěvačky.“

K tomuto krásnému vyznání není co dodat.

Hana Dostálová

Bohatýr Libor

Dne 12. září letošního roku se v letním refektáři konventu rajhradského kláštera sešla vybraná společnost kulturního dění jižní Moravy. Kromě církevních představitelů kláštera jste zde mohli potkat akademiky, děje-

pisce, historiky, muzejníky... ale také naše krúžkaře. Podávalo se vybrané jídlo a kvalitní víno dodané především z klášterních sklepů Rajhrad. Atmosféra byla brzy uvolněná, zejména po příjezdu horňácké cimbálové muziky Petra Galečky a přesunutí společnosti do prostoru renovované klášterní zahrady.

Uprostřed všeho toho dění stála nepřehlédnutelná postava nápadná bohatým knírem s bradkou po ruském způsobu – Libor Jan. Došlo k propojení prostoru, historie, současnosti, intelektuálních hovorů a prostých lidových písní do jediného bublajícího kotle, v němž se všichni účastníci cítili skvěle, aniž se všichni navzájem znali. A to vše na místě tak prochnutém historií sahající až do doby kolem r. 1000, kdy je datováno založení benediktinského kláštera (snad r. 1045) možná na místě staršího kostela pamatujícího i sv. Cyrila a Metoděje.

Říká se tomu genius loci. Rajhradský klášter s barokním chrámem sv. Petra a Pavla na místě původního románského kostela z XI. století byl postaven dle plánů Jana Blažeje Santiniho-Aichla, i když po Santi-

*Libor (zcela vlevo) při oslavě v Rajhradě před CM J. Galečky 12. 9. 2020,
foto: autor neznámý*

nihou úmrtí byly původní plány pozměněny. Klášterní komplex si získal velkou vážnost a patřil k veledůležitým střediskům duchovního života srovnatelným s významem Velehradu. V dobách vlády komunistů sice došlo k jeho devastaci, ale po sametové revoluci se komplexu navrací jeho bývalá krása.

Libor Jan, na jehož počest se sláva konala, je již stálou součástí našeho mužského sboru. Když jsem jej poprvé potkal – Libor se znenadání objevil na zkoušce sboru – byl jsem v rozpacích, jak nového příchozího přijmout. Jeho nástup byl poznamenán jeho bouřlivou povahou, kterou sám sotva zvládal, což mu zajisté působilo (a působí) potíže v osobním životě. Libor byl hřmotný, neukázněný, poněkud sebestředný, ale velkorysý. Čím více jsem jej však poznával, tím více jsem cítil jeho fascinující intelekt, který později v mnohém dal najevo, a s jeho osobností je spojena řada úspěšných projektů krůžku (např. aktivní účast a organizace oslavy 150 let narození P. F. Sušila). Krátce řečeno: Libor nikdy nebyl a nebude průměrný člověk, jeho musíš buď milovat nebo nenávidět. Tak jej v r. 2015 při příležitosti křtu Liborovy knihy „Václav II., král na stříbrném trůnu“ charakterizoval jeden z řečníků. Ano, takový je Libor.

Libor Jan existoval v mém povědomí ještě dávno předtím, než jsem jen poznala osobně, a to díky vzpomínkám a vyprávění prof. Jany Koudelkové, která mě učila latinu na gymnáziu a s níž jsem se později – už po skončení studia na fakultě – účastnila nezapomenutelných vlastivědných zájezdů po historických památkách zemí Koruny české (i slovenské), které pořádala pro své studenty z gymnázia Lerchova. Paní profesorka učila i Libora Jana, z „líhně“ jejích žáků vzešla celá řada odborníků – archeologů, kunsthistoriků, docentů a profesorů, věnujících se historii, religionistice, archeologii a dalším oborům kulturních směrů.

Když jsem se na internetových stránkách své „matky živitelky“ – Fakultní nemocnice U sv. Anny v Brně – dočetla informaci, že neurologická klinika organizuje přednášku prof. Libora Jana o špitále Sv. Ducha, který byl založen ve 40. letech 13. stol. na místě dnešní I. chirurgické kliniky nemocnice U sv. Anny, nemohla jsem samozřejmě na této akci chybět. Libor Jan nezklamal mé očekávání, nesmírně zajímavá přednáška obohatila mé znalosti z historie včetně údajů o špitálech zakládáných dávno předtím v Jeruzalémě, jež sloužily vyčerpaným a nemocným poutníkům,

přicházejícím do svatého města. Taktéž výše zmíněná kniha o českém králi Václavu II. zcela změnila můj dřívější názor na tohoto neprávem opomíjeného panovníka.

Rovněž nezapomenutelným se pro mě stal víkendový den, kdy Libor pozval Mirka a mě na privátní prohlídku hradu Lipnice nad Sázavou, vedenou jeho kamarádem kastelánem, a rovněž návštěvu tří gotických kostelíků v blízkém okolí.

Mirek a Hana Dostálovi

Drž se, Jaro!

Během těch dlouhých let, co zpívám ve Slováckém krůžku, se v našem spolku vystřídal celá řada tanečníků. Jednou z výrazných opor krůžku v 80. letech byl i Jaroslav Sedláček, rodák z Archlebova. Jara se účastnil roku 1987 prvního zájezdu Slováckého krůžku do města Liminka v dalekém Finsku, vedeného tehdy Janem Miroslavem Kristem. Zájezdy v době totalitního režimu nebyly nikterak jednoduché, krom spousty papírů, nařízení a zákazů jsme se museli vybavit na noclehy pod širým nebem a vzít zavděk autobusem zn. Karosa, který se vyznačoval nepřítomností klimatizace a malými rozměry. Nebylo tudíž vůbec jednoduché do něj vměstnat celý soubor, kufrы s kroji a civilním oblečením, spacáky i hudební nástroje. Z důvodu nedostatku prostoru při tomto zájezdu byly basa i violoncello přivázány ke stropu uvnitř autobusu. Jara Sedláček se stal nedobrovolným aktérem žertovné příhody.

Dojeli jsme k přístavišti severoněmeckého města Sassnitz, odkud nás měl trajekt dopravit do švédského Trelleborgu. Stála jsem tehdy asi 30

metrů od autobusu a ke svému úžasu spatřila německého celníka, letícího střemhlav z autobusu k zemi. Co se dělo uvnitř, vím z vyprávění. Celník měřící cca 2 metry vstoupil do autobusu, narazil hlavou do violoncella a zařval: „Satanas!“ Po několika krocích narazil hlavou pro změnu do basy, přičemž opět následovalo ono „vřelé“ slůvko Satan. Nato vyzval přinachomýtnuvšího se Jaru Sedláčka k otevření nejbližšího kufru, v němž se skvěla mezi oděvy láhev slivovice. Celník na ni vyvalil oči a otázel se: „Was ist das?“, načež Jára svojí chabou němčinou odvětil: „Das ist ein Liter Sliwowitz.“ Celník už nestačil nic namítnout, neboť zakopl o čísi spacák, vypadl z autobusu na zem a zařval: „Satanas!“ Načež vstal, oprášil se a znovu zařval: „Satanas auf!“, čímž jsme byli celně odbaveni a pokračovali v cestě na trajekt.

Jara Sedláček ani po odchodu z Brna do rodného Archlebova a založení rodiny neztratil kontakt s krůžkem, objevoval se v Brně na Slováckých plesech i jako divák na celobrněnském fašanku. Hodně mě dojalo, když jsem se dozvěděla o dlouhodobé nemoci, která jej upoutala na invalidní vozík. Jara statečně bojuje s nepřízní osudu i díky podpoře své rodiny a přátel, zejména pak díky obětavosti manželky Leonky. Díky finanční pomoci řady současných i bývalých členů krůžku může Jara intenzivně rehabilitovat v lázních Klimkovice.

Jaro, myslíme na tebe. Drž se!

Hana Dostálová

K inspiraci (aj poučení)

Kterak chudý hoch ke štěstí přišel, aneb moje setkání s folklorem...

Končily jarní měsíce léta Páně 1957 a končilo moje bezstarostné mládí ... Blížila se maturita a já byl v nelehkém duševním rozpoložení, protože už byl nejvyšší čas rozhodnout se, co budu dělat toho roku na podzim po letních, mých posledních bezstarostných prázdninách.

V skrytu duše mne to táhlo na medicínu, ale to nebylo z finančních možností naší rodiny dosti dobře možné. Otec často marodil, ale jsa velmi patriarchálně založený, nepřipustil mamince vůbec možnost chodit do zaměstnání. O devět roků starší bratr byl již poddůstojníkem z povolání a tak jsem byl vystaven velkému tlaku, abych nastoupil na vojenskou střední školu. Já třídní klaun, jenž nosil patřičná ocenění domů v žákovské knížce, bych býval rád šel i na JAMU, ale to bylo panem otcem rezolutně zamítnuto. Velmi emotivně mi sdělil, že prý mého šaškování bylo už více než dost a další už trpět nebude!

A tak jsem ve své tehdejší naivitě a nezralosti požádal o radu svého třídního učitele A. Procházku. Ten, matematik tělem i duší, klasický předválečný profesor, mi snivě vyprávěl, jak neskonale bude moje štěstí, až budu kráčet zabahněným, chlévskou mrvou pohnojeným polem

Fajo v roce 1957, foto: autor neznámý

a nade mnou bude zpívat třepotající se skřivánek v hřejivých paprscích vycházejícího slunce ...

Já tedy podlehl tomuto vábení a někdy v listopadu toho roku jsem jednou, bloumajíce po druhém patře školní budovy Vysoké školy zemědělské, místo zpěvu skřivánčího zaslechl z jedné z učeben luzný to hlas, zpívající jímavé: „... *Ej svítilo slunéčko nad naši zahrádku...*“. Jat zvědavostí mně zcela v tom věku vlastní, nahlédl jsem do pootevřených dveří...

A to, jak zřejmě sudičkami souzeno, bylo mé životní štěstí! Zpoza roz dováděné mládeže obojího pohlaví přistoupil ke mně statný junák (Cyril Borák z Bánova, který byl, jak jsem poznal potom, i stárkem ve Slováckém krúžku v Brně) a se slovy: „*Skama si ty, šohaju!*“ mne táhl špalírem zvědavých očí do protilehlého koutu místnosti, vesele volajíce: „... *a je to jasný, budeme tak spárovaní!*“ Až ke skupině muzikantů, kterým právě nějaký starší, vysoký a štíhlý pán (prof. Karel Páč z Kuželova) cosi vysvětloval. Ten, obrátiv se ke mně, popatřil na mne pozorně shora svými modrošedými očima, a po chvíli pravil tónem nepřipouštějícím odporu: „*A co ty, tancovat umíš?! – No, no... já nevím ... já sem hlavně chodil na „Stadec“ (tělocvična na ulici, nyní Kounicové) a tam jsem se věnoval sportovní gymnastice,*“ zněla těžce ze mne soukaná odpověď.

„*Takže jsi Sokol a jistě víš, kde máš pravou a kde levou nohu, tak tady budeš s námi tancovat!*“ – dostalo se mi rezolutního a jak se později ukázalo, celoživotního rozhodnutí o mém dalším osudu na poli folklorním. Ukázalo se, že jsem se dostal do vynikajícího kolektivu studentů vysokých škol, do folklorního souboru JAVORINA. Jeho zřizovatelem a řekl bych i kurátorem (v těch letech to byla politická nutnost) byla Vysoká škola zemědělská a lesnická v Brně. Muzika byla složena především z vysokoškolských pedagogů. Členové souboru se pravidelně účastnili besed Slováckého krúžku v Brně, jehož zřizovatelem byl Sdružený závodní klub železničářů v Brně, a tudíž byli i členové tohoto Slováckého krúžku.

Starostou se tehdy stal JUDr. František Hejný (1957–1970), s jehož dcerou Janou jsem potom v krúžku nějaký ten čas tancoval. Dva-tři roky byla taneční chasa JAVORINY a Slováckého krúžku, jak se říká, jedno tělo, jedna duše. Zvládali jsme vystoupení pro oba zřizovatele, jak pro školu, tak pro železničáře. Ale jak odcházeli tanečníci ze studií, tak se

postupně bohužel umrtvovala činnost JAVORINY. Nebylo dalšího dorostu a muzikanti také poněkud „falírovali“. A tak začalo být hlavní těžiště mého působení ve Slováckém krúžku a jak vidíte, vydrželo mně až do současnosti. Nějakých šedesát a tři roky. Zatím ...

Zdeněk Fajbus

*

Jindřich Vávra – sběratel a mecenáš

Ke kmenovým oddělením Františkova muzea založeného v Brně v roce 1817 patřilo oddělení národopisu sestávající ze dvou rovnocenných celků: Moravské lidovědy, tj. národopisu spravujícího sbírky tradiční kultury na Moravě, a Ethnographie /Národopisu shromažďujícího doklady tzv. cizokrajné etnologie. V kontextu orientace etnologických věd 19. století

Hana Dvořáková a Petr Kostrhun při uvedení publikace, foto: Filip Fojtík

Zahájení výstavy ostrořelci C.K. Rakousko, foto: Mirek Dostál

tvorily jádro jeho sbírek kolekce získané v zámoří. Soubor exotik nevybočoval z dobové praxe, kde cizokrajné suvenýry pocházející z cest významných rodáků obvykle skončily ve sbírkách nejbližšího muzea. Výrazně se na nich podílel i brněnský rodák, lékař ve službách rakouského námořnictva, účastník námořních výprav císaře Maxmiliána a princů Koburských – rytíř Fernsee Jindřich Vávra, který byl jedním z nejvýznamnějších donátorů Františkova muzea (dnešního Moravského zemského muzea). Za své zásluhy v oblasti vědy byl vedle jiných ocenění honorován čestným titulem Rytíř Dalekých moří. S Brnem byl vždy úzce spjat a na brněnském ústředním hřbitově našel i místo posledního odpočinku.

Z bohatě strukturovaného odkazu J. Vávry zahrnujícího botaniku, numismatiku, zoologii a etnologii se vymyká šestice skvostně vázaných alb obsahujících fotografie cíleně shromažďované během plaveb, která jsou uložena v Etnografickém ústavu MZM. Topografické pohledy představující orientální exotiku i industriální boom Spojených států vytvářejí jakousi imaginární mapu světa od východu na západ. Okruh témat čerpá ze záběrů měst, krajín a typů lidí, což koresponduje s požadavky na antropologickou fotografii 19. století. Alba nabývala od druhé poloviny 19. století v měšťanském prostředí na atraktivnosti, neboť umožňovala cestov-

vat „v hlavě“ v pohodlí měšťanského salonu. Dle údajů z deníků si jich J. Vávra vysoce cenil. „... těžko by se podobné album fotografií z mimoevropských zemí našlo. Nechal jsem si je pro sebe a jsou mou nejkrásnější vzpomínkou na mé cesty.“

Pozdější začlenění exotik do oddělení Moravské lidovědy nynějšího Etnografického ústavu odpovídalo posunu v nazírání na tvorbu sbírek moravského muzea, které upřednostňovalo etnografika ve vazbě na zemské zřízení a sběr mimoevropských dokladů utlumovalo. Ve druhé polovině 20. století byla exotika převedena do Ústavu Anthropos MZM. Její převážná část byla v rámci dobového tendenčního tematického scelování sbírek předána do Náprstkova muzea v Praze.

Na půdorysu sběratelských aktivit J. Vávry je koncipována výstava *Čas rytířů dalekých moří*. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra prezentující především fotografie z cest z let 1865–1879, které jsou u nás zcela mimořádné a nebyly jako fotografický celek dosud prezentovány. K nejpůsobivějším náleží záběry z východní a jihovýchodní Asie, severní Afriky a Austrálie. Vedle řady anonymních děl Vávřův soubor zahrnuje také albuminové pozitivity z éry mokrého kolodiového procesu od fotografů světové proslulosti, jakým byl v Indii Brit Samuel Bourne nebo v Japonsku, Číně a Thajsku Rakušan Wilhelm Burger. Mimo fotografické produkce se představí Vávrovy etnografické, numismatické, zoologické a botanické sbírky.

K výstavě byl vydán stejnojmenný katalog v českém a anglickém jazyce, jehož první díl tvoří výběr fotografií a druhý doprovodné studie mapující život a činnost J. Vávry. Obojí, tj. výstava i katalog, je splátkou Moravského zemského muzea dějinám sběratelství na Moravě.

Hana Dvořáková

Výstava:

Místo: Pavilon Anthropos, Brno – Pisárky

Termín: 16. 7. 2020 – 17. 1. 2021

Autoři: Hana Dvořáková, Petr Kostrhun, Pavel Scheufler

Tři kamarádi, tři různé osudy

Byli to A. Bartoš-Babiňák, MVDr. M. Švirga a JUDr. Z. Sušil, kteří ve třicátých letech patřili mezi velmi aktivní členy v chase Slováckého krúžku. Dokládá to ve Storočence Z. Fajbus, který uvádí A. Bartoše a Z. Sušila mezi významnými členy a M. Švirgu mezi stárky. O Bartošovi a Sušilovi se lze dočíst ve Storočence a o Bartošovi ve vzpomínce v Krúžkozoru. Bohužel jejich osudy nebyly nejšťastnější. Bartoš skončil v emigraci, Švirga v komunistickém vězení a Sušil měl potíže za bývalého režimu v občanském životě.

Dne 19. 12. uplyne 50 let od úmrtí tohoto lanžhotského rodáka. MVDr. Michal Švirga

zanechal po sobě významné stopy v Brně i Břeclavi. Po maturitě v r. 1927 na gymnáziu v Břeclavi si jako synek z rolnické rodiny vybral studium na Vysoké škole veterinární v Brně. Zde se ihned zapojil do činnosti Slováckého krúžku a byl jedním z nejdéle působících stárků v jeho historii (od r. 1927 do r. 1934). O dva roky později maturoval na téměř gymnáziu i A. Bartoš, kterého Švirga po nástupu do zaměstnání na brněnské poště přivedl do krúžku. Oba pravděpodobně zavedli mezi lanžhotskou chasu fašankový zvyk „pod šable“. Rodný Švirgův dům je na stejné ulici jako rodný dům B. Šebetovské, rovněž členky krúžku. Ve třicátých letech mělo tedy Podluží a Lanžhot v krúžku důstojné zastoupení.

V r. 1938 se MVDr. Michal Švirga oženil a v tomto manželství se narodila dcera a dva synové. Praxi začínal v Lanžhotě a po osvobození

*Dr. Švirga z archivu J. Třetiny,
foto: autor neznámý*

měl byt a soukromou praxi v Břeclavi. Zde se ihned zapojil do folklorní činnosti. Patřil mezi organizátory krojových hodů a před hody zajížděl do rodného Lanžhota, kde řídil stavění hodové máje. Osudným mu bylo přátelství s A. Bartošem, který byl poslancem Národně socialistické strany. Začal se též ve straně politicky angažovat v jejím okresním výboru. V r. 1950 byli členové výboru zatčeni a ve vykonstruovaném procesu byl Švirga odsouzen za protistátní činnost na 23 let. Nejdříve byl vězněn v Leopoldově a pak v uranových dolech v Jáchymově. Propuštěn byl s podlomeným zdravím až po druhé amnestii v r. 1963. Od r. 1964 až do své smrti v r. 1970 pracoval jako veterinář na jatkách masného kombinátu v Břeclavi. V knize Clay Eva volá Londýn se Bartoš o Švirgovi a krúžku zmiňuje, ale kontaktovat ho a získat pro protifašistický odboj se mu nepodařilo.

Na působení v krúžku s Bartošem a Švirgou se mnou často vzpomínal JUDr. Sušil, který byl dvakrát z krúžku vyloučen z politických důvodů a za uveřejnění vzpomínek na Bartoše. Nemohl též vykonávat advokátní praxi, a tak jsem jej poznal jako zaměstnance strojního střediska v Přefě Kuřim.

Jan Třetina

Ohlédnutí za Zdenkou Jelínkovou

Nechci se sáhodlouze rozepisovat o bohatých aktivitách Zdenky Jelínkové na poli folklóru i v jiných oblastech, můj článek bude patřit spíše osobním vzpomínkám na tuto mimořádnou ženu. Poprvé jsem se s paní Jelínkovou setkala v roce 1983, kdy seděla v porotě, která měla posoudit, zda si náš Slovácký krúžek, tehdy asi rok vedený Janem Miroslavem Kristem, zaslouží, aby nás reprezentoval na vystoupeních v Novém Sadu v tehdejší Jugoslávii. O paní Jelínkové jsem předtím věděla jenom z do-

slechu a srdce se ve mně zastavilo, když jsem ji užřela sedět za stolem v sále Domu železničářů na Horově ulici. Krůžek uspěl, do Jugoslávie jsme odjeli a na vydařený zájezd dodnes ráda vzpomínám se slzou v oku.

Další vzpomínka se váže k roku 1992, kdy paní Jelínková organizovala ve Zlíně víkendový kurz výuky tanců z luhačovického Zálesí. Za taneční skupinu krůžku se tehdy přihlásil Mirek Vymazal s Hankou Janíkovou (Macháčkovou). Jiní tanečníci nejeli, už nevím proč, takže jsme se přihlásili my dva s Mirkem. Připadl nám současně důležitý úkol dopravit paní Jelínkovou autem na místo konání akce ve Zlíně. Paní Jelínková měla tehdy již potíže s pohybovým aparátem, chodila s oporou francouzských berlí a do auta nasedala s naší pomocí. Leč při výuce tanců, pokud měla pocit, že někdo z nás netancuje správně, odhodila berle, popadla nejbližšího mládence – tanečníka lektora ze souboru Kašava a předvedla názorně, jak se to má tancovat.

Nezapomenutelné byly rovněž chvíle, kdy jsme s Mirkem v 80. a 90. letech pravidelně vozili paní Jelínkovou po skončení hornáckých slavností od kuželovského větráku domů do Brna. Paní Jelínková seděla v autě vedle Mirka, nesmírně zajímavě vždy vyprávěla, takže jsem měla po celou cestu hlavu vraženou mezi přední sedadla s ušima jak radary, aby mi neuniklo ani slovo. Naše cesta byla pravidelně přerušena zastávkou v restauraci Stará Pošta, kam nás paní Jelínková pozvala na kávu a něco sladkého pod zub. K hornáckým slavnostem se rovněž váže jedna zábavná příhoda, kdy po skončení programu u kuželovského větráku k nám přistoupil chlapec s dotazem, zda nejsme z Brna. Odvětila jsem, že z Brna jsme a paní Jelínkovou samozřejmě dovezeme domů. Načež chlapec odpadl nad mými jasnoviděckými schopnostmi – přesně na toto se nás chtěl zeptat.

Paní Jelínková byla rovněž naší průvodkyní na dvoudenním zájezdu Slováckého krůžku na Horňácko v roce 2002, organizovaném Janem Miroslavem Kristem, kde jsme se mohli setkat s další folklórní legendou – panem „rídícím“ Františkem Okénkou, který nás nezapomenutelným způsobem provedl národní kulturní památkou – kuželovským větrákem.

Následující léta už jsem bohužel paní Jelínkovou vídala sporadicky, zdravotní potíže jí nedovolily účastnit se pravidelně oblíbených folklórních akcí. Je to již řada let, co nás paní Jelínková opustila. Zůstaly však

krásné vzpomínky, řada fotografií a obrovský kus práce na poli národopisném.

Paní Jelínková, děkujeme!

Hana Dostálová

Jak probíhají hody ve Strážnici

Hody jsou jednou z nejčastějších a nejoblíbenějších lidových tradic. Kroje, víno, tradice a mnoho dalšího se každému při tomto pojmu vynoří z mysli.

Ve Strážnici máme dva kostely: Panny Marie a Sv. Martina. Hody jsou zasvěceny právě Martinovi, a tak se u nás slaví hody okolo 11. listopadu, kdy má tento světec svátek. V roce 2019 se tak Svatomartinské hody rozprostíraly od 8. do 10. listopadu. Počasí v tuto roční dobu bývá často chladné a pochmurné, letos tomu tak skutečně bylo.

Letošními stárky byli Dominika Stanislavová a Dominik Berčík. Ve Strážnici jsou tři folklorní soubory a tak se úloha stárkování předává mezi nimi, že každý soubor jednou za tři roky pořádá hody. Letos to byl právě FS Demižón. Za Demižón to tak byli právě oni.

Hody začínají tradičně již v pátek, kdy se staví malé májky před domy stárků. Každý soubor tak musí každé tři roky zvolit svého stárka a stárku. Chlapci ze všech folklorních souborů a zbytku chasy se sejdou a přenesou májky před jejich domy. Zatímco ručně kopou jámy, dívky nazdobí máj-

Hody ve Strážnici, foto: autor článku

ky, které kluci následně společnými silami postaví. Poté následuje zábava u muziky pod širým nebem. Proti chladu se chasa zahřívá slivovicí, dalšími destiláty a jiným občerstvením. Zábava za zvuku huslí zní často až do brzkých ranních hodin.

Kluci se však už před devátou hodinou ráno scházejí v části města zvané Staré město. Přenesou velkou májku k předem vykopané jámě a s pomocí lan, rasochů, vidlice a lopat tráví dopoledne úsilím postavit májku pěkně bez použití moderní techniky. Bohužel se občas stavění neobejde bez problémů. Letos se nám hned z počátku zlomily tři tyče z rasochů a vidlice. Museli jsme je tak narychlo vyměnit. Naštěstí počasí nám zatím přálo a díky snaze chasy se podařilo májku dlouhou 28 metrů. Všichni se pak rozutečou domů na tradiční svatomartinskou husu a pomalu vyrazí na průvod. Jde se za zvuků dechové hudby, střídající se cimbálovou muzikou. Letos bylo velkou změnou, že místo strážnické dechovky hrály veselší Konúpci. Nejprve si chasa jde pro stárka, ten si zatančí před vratama verbuňk. Ke klukům se zde přidávají i děvčice a společně se pak pod vedením stárka jde k jeho stárce. Pak se zamíří pro právo na radnici. Prá-

vo v posledních letech dostalo konečně podobu dřevěného žezla, což je novinka. Dříve právo žádný symbol nemělo a tak se předávalo jen ústně.

Pak ještě zastávka na faře a ti vytrvalí pak ještě jdou k hlavní máji. Letos se však u ní zastavilo již při cestě od stárky. Bohužel velká část hodového průvodu byla bez hudby a ve svižném tempu způsobeném nepřízní počasí.

Po průvodu se pokračuje na kulturní dům, kde je hodová zábava. Hrála zde CM Krepina, DH Konúpci a skupina Ferrum. Předtančení zajistil soubor Demížón. Hodová zábava bývá poněkud formální a je velká škoda, že na něj nechodí mnoho krojovaných. Přesto bývá vyprodáno. Součástí je i tombola, kde několik cen poskytl i náš Slovácký krúžek.

Na druhý den, v neděli se koná krojová mše v kostele sv. Martina. Mše bývá pro mnoho členů chasy velmi náročná, neboť již po dvou dnech hodování jsou unavení a dorazit tak na mši zvládají jen ti skutečně silní jedinci. Tím hody ve Strážnici končívají. Ovšem zdaleka jsem zde nezmínil všechnu práci, která je s hody spojena.

Tadeáš Pavlík

Folklórní (i jiné) akce

Zpráva starosty Slováckého krúžku v Brně o činnosti spolku v roce 2019

Slovácký krúžek působí jako spolek v Brně již 112. let. Je nejstarším folklórním spolkem na Moravě. Jeho členská základna čítala k zářijové valné hromadě v tomto roce 141 platících členů a 13 žijících čestných členů (k tomu je ale nutno připočítat další stovky neplatících bývalých členů a příznivců). Cílem naší činnosti je podpora a udržování lidového umění Moravského Slovácka ve všech jeho podobách (hudba, tanec, zpěv, lidový oděv). I z těchto důvodů pořádá krúžek jako jediný ve městě Brně (ale také na celé Moravě) každou třetí středu v měsíci besedy u cimbálu.

*Starosta Václav Štěpánek, ples krúžku
2020, foto: Š. Štempel*

V roce 2019 uspořádal krúžek deset besed u cimbálu, které pořádá v MK klubu na Vlhké ulici 21. Běžné besedy u cimbálu se v loňském roce účastnilo cca 80 návštěvníků. Více jich ovšem chodilo na tematicky zaměřené besedy: v únoru se uskutečnila beseda s XXIV. Oharkovým šmakem (košť nakládaných okurek), v dubnu uspořádal krúžek besedu u cimbálu spojenou se XVI. koštěm vína. Platících návštěvníků bylo 150. Na přehlídce bylo shodou okolností také 150 vzorků vín z různých oblastí Brněnska a Slovácka. V červnu se uskutečnila beseda u cimbálu s vystoupením Slováčku, dětského souboru Slováckého krúžku v Brně, spojená s výukou tanců z Veselska, kterou vedli manželé Skálovi. Vystoupení Slováčku s pásmem veselských sedlckých mělo velkou odezvu a úspěch, je

to taková „výstavní skříň“ Slováčku. V říjnu, na krojované besedě u cimbalu, předváděl krúžek hody v Dolním Němčí (XXXVI. Havelské hody Slováckého krúžku v Brně). V prosinci se uskutečnila vánoční beseda u cimbalu, kdy byl sál zcela vyprodán. Oba sbory a chasa krúžku se postaraly o program složený z neznámých slováckých koled.

Významnou akcí pořádanou krúžkem pravidelně je také Slovácký ples. 69. ples, konaný 2. února 2019 v Kongresovém centru, měl návštěvnost bezmála 500 osob, z toho 180 krojovaných. Hostem večera byl folklorní soubor Olšava z Uherského Brodu. V hlavním sále výborně hrála dechová hudba Nivničanka.

Kromě těchto pravidelně pořádaných akcí také Slovácký krúžek vystupoval při celé řadě příležitostí. Všechny akce Slováckého krúžku připojujeme v příloze, nicméně na tomto místě považujeme za důležité zmínit přinejmenším následující: Vystoupení mužského sboru na celobrněnském fašanku 5. března 2019. Koncem dubna, 29. 4., naplnila v rámci Brněnského dne tance ulice Brna radostnou atmosférou početná skupina tanečníků krúžku a Slováčku, včetně společné hudecké muziky vedené primáši Josefem Pokorným a Ivošem Peterkou Na trase Hlavní nádraží – Masarykova ulice – Zelný rynek – Náměstí Svobody a Česká ulice se všude dočkala značně příznivého ohlasu kolemjdoucích občanů. Všechny složky krúžku se také účastnily na festivalových pořadech XXIX. MFF Brno: V pátečním pořadu *Nech na hlavě* aneb *Co se na hlavách nosívalo* účinkoval ženský sbor Slováckého krúžku s čepením nevěsty. Pěkná fotka z tohoto pořadu se dostala do letošního programu festivalu. V sobotu v hlavním večerním programu vystoupila taneční skupina dospělých s půlhodinovým programem. Děti Slováčku se zúčastnily průvodu městem a absolvovaly nedělní dětský pořad *Dokolečka dokola* na nám. Svobody. V neděli ve druhém večerním hlavním programu pak vystoupil opět ženský sbor Slováckého krúžku.

Důležité je také zmínit, že krúžek navázal partnerský vztah s krajan-skou komunitou žijící v slavonské obci Končanica u Daruvaru (Charvátsko). Děvčata odtud v Brně studovala, tančila v Lučině a chodila na besedy u cimbalu a tak, zejména zásluhou vedoucí končanické chasy a Kristýny Kvapilové, slovo dalo slovo: Ve dnech 3.–10. 3. se uskutečnil společný zájezd taneční skupiny Slováckého krúžku a taneční skupi-

ny i muziky Slováčku do Končanice. Členové obou folklorních skupin s velkým úspěchem a ohlasem seznámili tamnější hostitele se slováckými tanci veselskou sedlckou, hluckou vykopávanou a straňanskou sedlckou. Naopak na podzim ve dnech 11.–13. 10., hostil Slovácký krúžek v Brně a Slováček krajanský soubor Čechů z charvátské Končanice. Společné vystoupení se uskutečnilo v Kinokavárně 12. října od 18 hodin, za účasti poslance charvátského parlamentu za českou a slovenskou menšinu Vladimíra Bílka a zástupkyně hejtmana Bjelovarské župy (kraje). Kdo neslyšel jejich mladou dechovku, tak má čeho litovat.

Pro zájemce z Brna a širokého okolí připravil Slovácký krúžek také folklorní taneční, které se uskutečnily po několik střed počínaje 23. 10. Padesát účastníků tanečních mělo možnost postupně se pod dohledem zkušených tanečníků-lektorů z regionů Moravského Slovácka naučit tance z Boršic, Pozlovic, Nivnice, Bystrice pod Lopeníkem, z Lipova a vrěnou z Podluží. Podobně uspořádal krúžek 27. dubna seminář verbuňku z Hanáckého Slovácka v ZŠ na Košinově ulici v Brně. Výuku verbuňku vedli bratři Mirek a Karel Vymazalové z Velkých Pavlovic, bývalí aktivní tanečníci Slováckého krúžku v Brně, sami vítězové verbířských soutěží ve Strážnici. Semináře se zúčastnilo 40 zájemců.

Po loňském úspěchu zopakoval krúžek pozoruhodnou akci – jízdu speciálně vypraveným motorovým vlakem – Folklorním expresem – z Brna na Mezinárodní festival do Strážnice a zpět.

Starosta slováckého krúžku připravil v roce 2019 scénář pořadu Lidová píseň a krajina pro televizní cyklus Folklorika, který měl premiéru 12. října 2019. Na pořadu se velkou měrou podílely také oba pěvecké sbory Slováckého krúžku v Brně a sólistka Yvona Janošíková.

Slovácký krúžek v Brně se také pravidelně setkává a konzultuje svoji činnost s bratrskými krúžky z Prahy (zal. v roce 1896) a z Bratislavy (zal. v roce 1925). Pravidelná setkání krúžků jsou vždy významnou společenskou akcí v místě konání. Loňské setkání v režii pražského krúžku (250 účastníků) se uskutečnilo 15. června v Louckém klášteře ve Znojmě pod patronací vinařské firmy Znovín. Byl to zrovna asi nejteplejší den celého léta a krúžek jel na akci se stále oblíbeným řidičem Bolkem Vaverkou. Pravda, jeho autobus už má asi ta nejlepší léta za sebou a klimatizace nefungovala. Všichni účastníci přijeli na setkání úplně zmordovaní (až

na ty nejstarší ročníky v čele s Rostou Viktorinem, jimž už zřejmě horko tak nevadí), což také trochu ovlivnilo následnou zábavu. Ale „Pražáci“ se činili, ochutnávka v Křížovém sklepě, ve vinici Znovínu a nakonec i ve štukovém sále kláštera dala na útrapy cesty zapomenout.

Summa sumárum lze říci, že Slovácký krůžek tedy svou činností výrazně obohacuje folklorní život ve městě Brně a potažmo v Jihomoravském kraji, jichž je důstojným reprezentantem.

Přehled akcí Slováckého krůžku v Brně a Slováčku v roce 2019

- 16.1. Beseda u cimbálu.
- 17. 1. Muzika Slováčku natáčí CD v Nahrávacím studiu Soundatelier Zeman v Brně v Králově Poli, nahrávání bylo rozděleno do několika nahrávacích částí a dnů.
- 20. 1. Účast Slováčku na dětském krojovém plese v Ratíškovících.
- 24. 1. Muzika Slováčku natáčí CD v Nahrávacím studiu Soundatelier Zeman v Brně v Králově Poli
- 26. 1. Účast taneční skupiny na V. Poleskavském plese v Troubsku.
- 31. 1. Vystoupení ženského sboru Slováckého krůžku v Moravském zemském muzeu při příležitosti prezentace knihy členky Slováckého krůžku Dr. Jany Polákové „*Čtrnáct barev Vánoc*“.

- 2. 2. *69. Slovácký ples v Brně* s návštěvou bezmála 500 osob, z toho cca 180 krojovaných. Hostem večera byl folklorní soubor *Olšava* z Uherského Brodu. V hlavním sále výborně hrála dechová hudba *Nivničanka*.
- 20. 2. Proběhla beseda u cimbálu spojená s *XXIV. obarkovým šmačkem* a valnou hromadou členů Slováckého krůžku. Na valné hromadě byl opětovně zvolen Václav Štěpánek starostou Slo-

- váckého krúžku v Brně. Společně s ním byli zvoleni členové výboru Slováckého krúžku v Brně.
21. 2. Muzika Slováčku natáčí CD v Nahrávacím studiu Soundatelier Zeman v Brně v Králově Poli.
- 22.–24. 2. Soustředění muziky Slováčku v Nové Vsi u Oslavan.
4. 3. Fašanková beseda u cimbálu.
5. 3. Mužský sbor tradičně vystupoval na Brněnském fašanku s fašankovým tancem *podšable*.
7. 3.–10. 3. Společný zájezd taneční skupiny Slováckého krúžku a taneční skupiny i muziky Slováčku do charvátské Končanice (region Daruvar). Soubor odjel na pozvání tamnější české menšiny. Členové obou folklorních skupin s velkým úspěchem a ohlasem seznámili hostitele se slováckými tanci veselskou sedlckou, hluckou vykopávanou a straňanskou sedlckou.
23. 3. Početná delegace Slováckého krúžku na plese Slováckého krúžku v Praze
28. 3. Účast Slováčku na akci *Jundrovská vonička* – jedná se o přehlídku dětských brněnských souborů za účasti pořádající mateřské školy v Brně, Jundrově.
31. 3. Účast vybraných dětí ze Slováčku na pěvecké soutěži *Černovický zpěvák*.
4. 4. Muzika Slováčku natáčí CD v Nahrávacím studiu Soundatelier Zeman v Brně v Králově Poli.
6. 4. Taneční skupina Slováckého krúžku zorganizovala a v pestrém krojovém oblečení se zúčastnila pořizování snímku v rozkvetlém Lužáneckém parku v Brně pro připravovaný kalendář 2020. Totéž odpoledne se fotografovali členové Slováčku v Mariánském údolí v Líšni.
7. 4. Soustředění tanečníků Slováčku II, III B a muziky před Postupovou přehlídkou dětských folklorních souborů v prostorách Laty SVC Lužánky.
14. 4. Účast Slováčku a muziky na Postupové přehlídce dětských fol-

- klórních souborů, soutěžní pořad pro dětské soubory, oblastní kolo konané v KD U lípy, Charbulova 3, Brno Černovice.
24. 4. Tradiční XVI. košť vína na besedě u cimbalu Slováckého krúžku. Na přehlídce bylo 150 vzorků vín z různých oblastí Brněnska a Slovácka.
27. 4. Především zásluhou Štěpána Forala a Martiny Nakládalové se uskutečnil seminář verbuňku z Hanáckého Slovácka v ZŠ na Košinově ulici v Brně. Výuku verbuňku vedli bratři Mirek a Karel Vymazalové z Velkých Pavlovic, bývalí aktivní tanečníci Slováckého krúžku v Brně, sami vítězové verbířských soutěží ve Strážnici. Semináře se zúčastnilo 40 zájemců.
28. 4. Účast Slováčku na přehlídce Dětských folklórních souborů *Jundrovská vonička*.
29. 4. Početná skupina tanečníků Slováckého krúžku a Slováčku, včetně společné hudecké muziky vedené primáši Josefem Pokorným a Ivošem Peterkou, naplnila v rámci *Brněnského dne tance* ulice Brna radostnou atmosférou. Na trase Hlavní nádraží – Masarykova ulice – Zelný rynek – Náměstí Svobody a Česká ulice se všude dočkala značně příznivého ohlasu kolemjdoucích občanů.
2. 5. Muzika Slováčku natáčí CD v Nahrávacím studiu Soundatelier Zeman v Brně v Králově Poli.
4. 5. Chasa taneční skupiny zorganizovala fotografování do Krúžkového kalendáře v brněnském parku Lužánky na téma – Velikonoční pomlázka.
4. 5. Mužský sbor s cimbalovou muzikou se zúčastnil jedenáctého ročníku *Zpívání pod májů* v Moravanech u Kyjova.
15. 5. Beseda u cimbalu. Taneční skupina předvedla ukázký tanců z Uherskobrodsko s následnou výukou těchto tanců pro přítomné zájemce.
16. 5. Muzika Slováčku natáčí CD v Nahrávacím studiu Soundatelier Zeman v Brně v Králově Poli.
18. 5. Ženský a mužský sbor Slováckého krúžku natáčí v okolí Brna

- písně pro pořad ČT 2 Folklorika, nazvaný *Píseň a krajina*, který připravil starosta krúžku doc. Václav Štěpánek. Premiéra pořadu bude 12. října.
19. 5. Muzika Slováčku a dětský soubor společně s chasou taneční skupiny Slováckého krúžku absolvovali vystoupení pro oslavy třicetin obchodního domu xxxLutz v Modřicích.
- 24.–26. 5. Taneční soustředění v Rekreačním středisku Myslivna v Nedvědicích.
30. 5. Muzika Slováčku natáčí CD v Nahrávacím studiu Soundatelier Zeman v Brně v Králově Poli.
6. 6. Natáčení CD (muzika) v Nahrávacím studiu Soundatelier Zeman v Brně v Králově Poli.
11. 6. Koncert Slováčku v KD Rubín pro rodiče a známé po ukončení nácíků probíhajících během školního roku 20182019. Jako hosté vystoupila taneční skupina Slováckého krúžku s hudeckou muzikou s pásmem kyjovských skočných.
12. 6. Natáčení CD v Nahrávacím studiu Soundatelier Zeman v Brně v Králově Poli.
15. 6. Společné setkání bratrských Slováckých krúžků z Prahy, Brna a Bratislavy v Louce u Znojma spojené s návštěvou vinných sklepů a košem vína, které proběhlo v režii pražského krúžku.
19. 6. Beseda u cimbálu s vystoupením Slováčku a s výukou tanců z Veselska, kterou vedli manželé Skálovi. Vystoupení Slováčku s pásmem veselských sedlckých mělo velkou odezvu a úspěch.
25. 6. Členové taneční skupiny na břehu brněnské Přehradě a na Medláneckém kopci pokračovali v tématickém externím fotografování snímků do Krúžkového kalendáře.
28. 6. – 29. 6. Chasa taneční skupiny zrealizovala vypravení již *II. Folklorního expresu* z Brna do Strážnice a zpět.
- 11.–13. 8. Soustředění Slováčku a taneční skupiny Slováckého krúžku. Taneční a pobytové soustředění v RS Myslivna v Nedvědicích – prázdninový týden byl využit k přípravě nových tanečních

pásem pro XXIX. MFF Brno. Pro děti je každoročně připravena i oddychová část spojená s táborovými hrami, koupáním a sportováním.

31. 8. Účast ženského sboru krúžku na Folklorním dni v Telnici. Sbor předvedl čtyři pásma představující písně z několika oblastí Moravského Slovácka.
31. 8.–1. 9. MFF Brno – účast všech složek Slováckého krúžku na festivalových pořadech. V pátečním pořadu *Nech na hlavě aneb Co se na hlavách nosívalo* účinkoval ženský sbor Slováckého krúžku. V sobotu v hlavním večerním programu vystoupila taneční skupina dospělých s půlhodinovým programem. Děti Slovácku se zúčastnily průvodu městem a absolvovaly nedělní dětský pořad *Dokolečka dokola* na nám. Svobody. V neděli ve druhém večerním hlavním programu vystoupil ženský sbor Slováckého krúžku.
7. 9. Hody v Brně-Černovicích – vystoupila muzika a tanečníci Slovácku, kteří doplnili chybějící řady tanečníků krúžku. Bylo z toho pěkné vystoupení v průvodu i na taneční hodové zábavě.
8. 9. Vystoupení Slovácku na Žabovřeských slavnostech na Šelepce. Charitativní vystoupení v městské části Žabovřesky, ze kterého putoval výtěžek do dětského hospice s názvem Dům pro Julii.
14. 9. Žarošská mariánská pouť: Ženský sbor se zúčastnil pouti a představil kroje a písně z Moravského Slovácka účastníkům mezinárodní konference „*Proměny kramářské písně – media, tradice, kontexty*“, kterou pořádal Ústav pro jazyk český Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.
9. 9. Chasa Slováckého krúžku na svém nácviku zvolila stárky na období 2019–2020. Tito si potom z tanečnic krúžku vybrali své „stárky“.

1. stárek Vojtěch Jánský a stárka Lenka Urbánková;
2. stárek Jiří Vozár + Naďa Okleštková;
3. stárek Štěpán Foral + Daniela Bábiková
4. stárek Vojtěch Zejda + Veronika Písaříková.

18. 9. Beseda u cimbálu.
12. 10. Slovácký krúžek v Brně a Slováček hostil krajanský soubor Čechů z charvátské Končanice. Společné vystoupení se uskutečnilo v Kinokavárně od 18 hodin.
16. 10. XXXVI. Havelské hody na besedě Slováckého krúžku.
22. 10. Slavnostní promoce CD *Hudci sa scházali, muzikanti hráli*. Jde o nahrávku Cimbálové muziky Slováčku, na které se celý rok podílela muzika a taneční složka Slováčku. Slavnostní koncert se uskutečnil v Kinokavárně na Lesné, Nám. SNP 33, Brno.
23. 10. Folklorní taneční Slováckého krúžku v Brně s muzikou Slováčku. Výuka *sedlcké* ze Starého Města a z Boršic, vyučovala PhDr. Jana Polášková.
30. 10. Folklorní taneční Slováckého krúžku v Brně s muzikou Slováčku. Výuka *točené* z Pozlovic a z Provodova. Vyučovala Mgr. Eva Janíková.
6. 11. Folklorní taneční Slováckého krúžku v Brně s muzikou Slováčku. Výuka *sedlcké* z Nivnice a *našské* z Bystřice pod Lopeníkem. Vyučoval Vlastimil Ondra.
13. 11. Folklorní taneční Slováckého krúžku v Brně s muzikou Slováčku. Výuka *sedlácké* z Lipova a Nové Lhoty. Vyučoval Ladislav Jagoš.
- 15.–17. 11. Podzimní taneční soustředění v Nedvědici v RS Myslivna pro Slováček a chasu Slováckého krúžku.
20. 11. Listopadová beseda u cimbálu s plánovanou účastí pozvaného folklorního souboru z jižní Moravy.
20. 11. Folklorní taneční Slováckého krúžku v Brně s muzikou Slováčku. Výuka *vrtěné* z Podluží. Vyučoval Petr Ševčík.
3. 12. Mikulášská besídka – souborové vystoupení pro rodiče dětí ze Slováčku a hosty v KD Rubín.
18. 12. Vánoční beseda u cimbálu s vánočním programem.

Vánoční zpívání 18.12.2019, foto: Š Štampel

Vánoce 2019, oslavenec K. Barták přijímá gratulace, foto: Pavel D'Ambros

Mikulášská besídka Slováčku

Naše Mikulášská besídka se konala 3. 12. 2019. Přípravovali jsme se na ni hlavně dva týdny předtím, na náročném soustředění v Nedvědici. Jelikož Slovácci se učili zcela nové pásmo, bylo pro některé hodně obtížné naučit se celou choreografii a zapamatovat si ji. Jak jsme si ale už zvykli, když něco pokazíme na vystoupení, máme alespoň větší důvod k úsměvu.

Samotné vystoupení zahájila muzika s písničkou *Brodí Jano koně*, poté se postupně předvedly všechny složky Slováčku, od nejmladších až po dospělé.

Na naši Mikulášskou jsme pozvali i Krúžek, který se rozhodl předvést nám pásmo z Kopanic *Oženil sa Kulibaj*. I někteří tanečníci ze Slováčku měli tu čest si s nimi zatančit. Součástí pásma byly i náročné vyhazovačky, u kterých se všichni pěkně zapotili a nutno říct, že ne všichni bezbolestně. Ale poctivý trénink se vyplatil a vyhazovačky dopadly vcelku úspěšně. Stejně tak i celé pásmo.

Nejstarší složka Slováčku, Slováček III., si také vybral tance z Kopanic, ovšem ve zcela jiné podobě. Jako kontrast ke krúžkovské svatbě Kuli-baje nás Slováček zavedl až do pekla. Připravili si totiž speciální čertovské pásmo a ukázali nám, co se stane, když přijdou na Kopanice čerti. Pomyšlnou třešničkou na dortu bylo to, že jsme výjimečně neviděli všechny vystupující v kroji, ale většina vypadala opravdu jako čerti: obličej umouněné od uhlí, na hlavě pár červených rohů, černé sukně a kalhoty nebo roztrhané čertovské vesty byly nedílnou součástí kopaničářských čertů, a abych pravdu řekla, být v té době na Kopanicích, opravdu bych se bála.

Barbora Pařilová

31. prosince 2019:

Silvestrovský „špacír“ do Měččan

Ani jsme se nenadáli, rok se s rokem sešel a někteří z nás se vydali na 22. ročník tradičních zimních pochodů. Strašně to letí, koho by napadlo, že i po letech budeme pořád ještě schopni trajdání! Chudě k této bohubilé činnosti by totiž nechyběla, jenže tělu už se sem tam něco nelíbí.

Výchozím bodem tentokrát nebyly Modřice a bus č.512, ale odjížděli jsme vlakem z brněnského hlavního nádraží. Halasné skupině čítající 17 „kousků“ se odklidily z dohledu i doslechu čtyři děvčičky, které se původně uvelebily na sedadlech přes uličku. Měli jsme téměř půl vagonu pro sebe. Za chvilku už kolovaly vtípky, čerstvé vánoční zážitky a taky placatky s voňavým obsahem. Možná i proto tento prostor průvodčí raději vynechal, aby nebyl nařčen z konzumace. Netrvalo dlouho a vykotili jsme se v Silůvkách. Zde čekal „pan vedoucí“ Jirka Macháček, Veronika s Mírou a psem a hlavně Zuzčin manžel Tomáš s autem. Ten naložil nástroje a těžké bágly a postaral se o jejich bezpečnou dopravu ke sklepu. Ujo Fajo vyhecovoal společné foto „před použitím,“ šéf po chvíli naznačil směr a startujeme. Dlužno poznamenat, že tento ročník měl rovnou tři premiéry: poprvé si s námi vyšlápala psí slečna Bobina a dva členové sborů: za dámy Eva Kolaříková, za pány Zdeněk Bravenec. Celkem vyrazilo do přírody 20 členů Slováckého krúžku. Škoda, že se pár stálých účastníků omluvilo. I já jsem na dotaz po zbytku rodiny musela s pravdou ven: Sofie si nepřivezla boty na tak dlouhou štreku a muže zlobily nohy. Počasí vyšlo naprosto perfektně, jenom sníh nám chyběl! Vrcholovek bylo několik, hlavně Zdeněk „zlobil“ skoro pořád s pálenkou cinknutou zázvorem. Vděku se ale nedočkal, soudě podle jeho brblání, že z láhve nějak neubývá. Jeník Coufal měl připomínky ke zvolené trase: „Z druhé strany to není takovej kopec! – Stejně ho dáme, ne? Co už včil, že jo.“ Postupovali jsme pomalu, s debatováním o všem možném. Takže dech nám vlastně nechyběl.

Na kraji Hlíny jsme se rozhodli, že k rozhledně V. Menšíka zajdeme, i když je ještě zavřená. Je to asi půl kiláku navíc, ale svítilo slunko, škoda ho nevyužít. Jirka dal vědět přátelům, kteří tam čekali, že už se šineme

Silvestrovský špacír 31. 12. 2019

(v opačném případě by vyrazili z kopce a dohonili nás). Na konci dědiny jsme zaregistrovali na druhé straně silnice šipku s nápisem „Lesní divadlo.“ Yvona hned zvěděla, jak je možné, že jsme tu ještě nebyli. „To musíte přijet v létě. – Tak aspoň omrknout areál. – Dneska už ne, máme zpoždění,“ konstatoval Macháček. Pod rozhlednou jsme se přivítali s Hobzovými a v klidu se nasvačili. Samozřejmě, že se popilo svařáků různé sladkosti i vyfutrovaných čajů. Pouze moje grappa letos chyběla, díky „maléru“ se zalomeným klíčem v baru máme téměř suchý prosinec (zachránila mě meruňka ve sklepe). Pokud se zpěvu týkalo, zazněla tu společně horňácká „Suáva budyš Bohu velikému,“ další přidali pánové. Po odpočinku šlapal dolů Zdeněk s baldou jako Krakonoš, při sestupech ho prý bolí kolena. „To víte, má je rozheklaný jako každéj tanečník,“ ozvalo se hodnocení. Z rozcestí na silnici už jsme zase táhli vzhůru nad kounické vinohrady. U kříže byla vyhlášena další „stopka,“ už jen krátká. Eva posléze donutila Mirka Dostála ke zpěvu koledy o „chromému Valachovi.“ Snažil se, seč

Silvestrovský špacír 31. 12. 2019

mu síly stačily, a když jsme došli k zahradě plné ovcí, zpíval i jim! Tato produkce se obešla bez aplausu (na rozdíl od Zdeňkova přelézání plotu u vinohradu). Za chvíli už jsme šlapali přes pole k dědině a já jsem si dovolila popřát k narozeninám Lojzovi Valovi. V Mělčanech jsme zamířili ke hřbitovu, dnes bylo svíček i sirek dostatek. Hance jsme zpívali Velické zvony a Ó hřebíčku zahradnický. Každý si zavzpomínal tiše a po svém, Jirka nám poděkoval a pak už jsme se rychle přesunuli do sklepa (Pavel jen střelil okem po mně a směrem k Dofkům, ale byly skoro dvě hodiny). Na místě jsme taktak stačili uložit bágly kolem dlouhého stolu, Jirka už velel k prvnímu nástupu do podzemí. Byla to klasika: košť bílého, zpěvy, vtípky a pochopitelně fotodokumenty. Víno chutnalo, ale po půlhodině dole padáme na guláš. Zatímco jsme courali po všech čertech, Zuzka i Tomáš se činili: ona nachystala, co navařila, on pomáhal s obsluhou. Chválou jsme věru nešetřili. Tento pozdní oběd byl tentokrát s proslovem: Zdeněk ůkl o sklenku a se slovy, že nemá rád dlouhé řeči, povídal asi 10 minut... přidal se i Jeník C., ten řečnil krátce. Macháček nám ještě

přečetl sms od Brešů: mají doma mamku, tak jen popřáli pěkný večer. Na stolech už se objevily všechny „jedlé příspěvky,“ nebylo jich málo. Za chvíli vzal pan domácí harmoniku, ale dnes trošku chraptěl a Míla po nějaké době bručel, ať se vrátíme k našemu repertoáru (zpívaly se totiž dechovkové „refrény,“ což je na rozproudění zábavy fajn). Romana nás obešla s kapřími šupinami pro štěstí a ve tři nejel domů nikdo, to bylo jasné. Druhé kolo dole se týkalo červeného, potom konečně vytáhl Mirek D. kytaru. Jirka se přidal s heligónkou a bylo veselo. Pokud se tance týkalo, postaral se o něj Zdeněk s Romčou, po chvíli ho střídal Fajo. To už mezi námi byl i Staňa, dojel si pro Yvonu. Můj muž se objevil ve čtyři, ½ hodinky poseděl (coby kočí zůstal o vodě, ale Macháčkovi řekl, že se jednou dostaví bez auta a pěkně se tu zrube. „Když ty jen slibuješ,“ na to Jirka). Protože jsme nechali dítko u tety, balili jsme už před pátou, s přáním všeho nej. „Obslužné“ jsem do kasy dala a do Brna jsme vzali Pavla a D’Ambrosovy.

Po novém roce jsem se dověděla, že Veronika s Mirou odjeli jen o něco později, kvůli Bobině. Část party zmizela autobusem, o sabráž se o půlnoci postaral Mirek Dostál (sekerkou!) a na nocleh zůstala celá Dostálovic rodina a Zdeněk Bravenec. Ten si možná akci představoval trochu jinak a veseleji, ale nedalo se nic dělat. Takže co dodat? Ať žije „dvacítkový rok“ a my s ním!.

Jana Hůsková

*

Co se děje v brněnském krúžku v podzimním roce 2020

Závěr loňského roku a začátek toho letošního se v krúžku mimořádně vydařil. Vánoční beseda s koledami v podání našich sborů i chasy, která překvapila trojhlasým renesančním chorálem, byla úplně vyprodaná. Asi poprvé se nám stalo, že nám došly vstupenky a my tak museli přespočetné návštěvníky pouštět zadarmo... Na vánoční besedě se také prodá-

Mužský sbor při tanci „pod šable s vytináním“ ,fašaneček 2020, foto: Pavel D'Ambros

val krúžkový kalendář, který připravila chasa, tentokrát na téma krúžek a Brno, s fotografiemi různých zvyků, zasazených do brněnského městského i předměstského prostředí. Podobně úspěšná byla i beseda lednová a zejména pak Slovácký ples, jubilejní sedmdesátý. Konal se ve znamení Lipova – předtančení obstaral soubor *Lipovjan* a jako druhá cimbálová muzika, vedle té krúžkařské, hrála *Hornácká cimbálová muzika Petra Galečky*.

Kdysi, možná to bude již pět let, jsem se ve Strážnici seznámil se zpěváky ze záhorských Kútů. Tak nějak předběžně jsme se tehdy domlouvali, že bychom je pozvali na ples. No ale jak to tak bývá, máloco z toho, co se domluví ve Strážnici, si člověk zapamatuje, často se to zapomene ještě dříve, než se strážnické brány opustí. Loni jsem je potkal o velikonoční neděli v Břeclavi na nádraží, když jsme se vraceli každý z jiného velikonočního koštu vín, kterých se v tento den pravidelně na Slovácku konají desítky. Já je, pravda, nepoznal, ale sami se přihlásili a jejich vedoucí,

Filip Húšťava, mi můj slib připomněl. A tak jsme *Mužský spjevácký zbor Kúcané z Kútú* na ten letošní jubilejní ples pozvali. A rozhodně jsme nelitovali. Jejich pěvecký výkon byl famózní a naši zpěváci zůstali při jejich produkci stát s otevřenou pusou. Dalo by se ostatně říci, že Kúcané také nahradili naše přátele z bratislavského krúžku, jichž tentokrát, na rozdíl od pražského krúžku (místostarosta Tom Sláma se na plese činil, domlouval detaily účasti našeho krúžku na Moravském plese), přijel pouze jeden pár (Jožka Kovačičová a Martin Orbán), jakkoli týden před tím na bratislavském plese zastupovala brněnský krúžek chasa v čele s prvním stárkem. Kúcané si účasti na slováckém plese velmi považovali a nakonec si ve víru zpěvu a tance zapomněli pozvat odvoz, takže odjízděli až o půl čtvrté ráno, zato dosyta vyzpívání...

Konec února pak byl doslova nabitý akcemi. V sobotu 22. vyjel celý autobus krúžkařů na Moravský ples, kde chasa se zpěváky předvedla fašank na Hornácku. Hned v pondělí po pražském plese jsme měli hojně navštívenou fašankovou besedu s vystoupením mužského sboru s tradičním straňanským tancem *Pod šable* a chasy s celým pásmem horňáckého fašanku včetně maškar, který v Praze museli předvést ve značně redukované podobě. Průměrný věk „tanečníků“ z mužského sboru je přitom kolem sedmdesát let!

Což je na jedné straně celkem obdivuhodné, na straně druhé ovšem svědčící o krizi sboru, který stárne a nemá mladé následovníky... Na rozdíl od muziky – na začátku roku byla totiž založena „mladá muzika“ krúžku – a také od taneční chasy. V případě chasy je to ale pochopitelně logické, chasa v krúžku se poměrně často mění s tím, jak studenti, kteří přijeli do Brna ze Slovácka, po studiích odcházejí a nahrazují je další „prvňáci“. Po dlouhých letech se navíc podařilo v krúžku i to, oč jsme již dlouho usilovali – více propojit náš dětský Slováček a krúžek. Chasa se zúčastnila několika soustředění Slováčku a měli jsme i několik společných vystoupení, takže řada starších tanečnic, tanečníků a muzikantů, vchovaných Slováčkem, ale již přerostlých jeho věkový limit, takto ve větším poprvé plynule přešla do krúžkařské chasy a do „mladé muziky“. Ostatně tak, jak to kdysi, před „lety“, učinila také dnešní vedoucí Slováčku Jitka Martinková. Zdálo by se, že by tomu tak mělo být normálně, ale dlouho se nám nedařilo „vysloužilé“ tanečnice Slováčku do krúžku zapojit, a vět-

šina z nich tak buďto odcházela jinam, nebo se folklóru postupně vzdálila. Věkový průměr chasy Slováckého krúžku v Brně tak výrazně narušuje pouze jediný, o to však skvělejší tanečník, „ujo Fajo“, Zdeněk Fajbus, který se v plné svěžesti 28. května dožil neuvěřitelné osmdesátky. Pravda, neznám soubor, v němž by jako sólový tanečník vystupoval někdo tohoto věku, a navíc stále brilantně.

Hned v úterý po fašankové besedě u cimbálu se uskutečnil „brněnský fašank“ v ulicích města se zakončením v Etnografickém muzeu Moravského zemského muzea na Náměstí svobody. Tam ostatně náš mužský sbor také zkouší, a často tam i vystupujeme. O tom, jak závěr „brněnského fašanku“ asi vypadal, si lze učinit představu z toho, co mi druhý den telefonovala ředitelka muzea: roztroušené porůznu v prostorách, v nichž se závěr fašanku odehrával, totiž ráno nacházela několik dřevěných šavlí, s nimiž se tančí straňanské podšable, a v jednom rohu objevila dokonce pohozený hornácký kabát. Jako by fašančaré tušili, co bude následovat a že si již dlouho nezaspívají.

Na pražském plese jsme navázali družbu s mužským sborem z Charvátské Nové Vsi. Měli přijet vystoupit na besedu v květnu. Detaily jsem jel s kolegou Liborem Janem domlouvát na košt vína, jež mužský sbor z Charvátské Nové Vsi tradičně pořádá již v březnu. Tentokrát se konal 7. března a byl to skutečný mumraj, zejména v podvečerních hodinách. Takovou návštěvu na regionálním vesnickém koštu skutečně běžně nevidět. Nakonec se ukázalo, že to byl první, a také poslední velký jarní košt na Slovácku. Z toho, co jsme domluvili, se ze známých důvodů zatím neuskutečnilo nic.

Do celého toho postfašankového veselí ovšem zazněl jeden disharmonický tón: 3. března nás totiž nečekaně opustil ve věku nedožitých 75 let dlouholetý basista a čestný člen Slováckého krúžku v Brně, MVDr. Ladislav Bulíček. Ke krúžkařské muzice patřil více než 50 let... neuvěřitelné! Muzika a zpěváci krúžku mu také zahráli na pohřbu 10. března v Újezdě u Brna, kde jsem se s ním za krúžek rozloučil.

Poslední velká akce, byť ne celého krúžku, se před vypuknutím „karantény“, konala 12. března. Bylo to skutečně na poslední chvíli, ale o to vydařenější. Šlo o promoci dvou knih – zajímavé fotografické publikace z první světové války a sborníku, nazvaného *Od moravských luk k balkán-*

ským horám, který, pravda, o půl roku opožděně, vydali vědeční kolegové starosty krúžku k jeho šedesátinám. Ta první kniha, nazvaná *Deník nadporučíka c. k. armády z let 1914–1918. Obrázky českého důstojníka Hynka Doležala z balkánského bojiště Velké války* pak je originálním fotografickým svědectvím o dnes málo známém a přehlíženém balkánském bojišti Velké války. Je výběrem z více než 300 fotografií válečného deníku, který během tažení rakousko-uherské armády západním Balkánem sestavil poručík, od roku 1915 pak nadporučík Hynek Doležal (30. července 1880 Uherský Brod–13. června 1938 Brno). Deník jsem kdysi dostal od jeho vnuka, ing. Aleše Máchala, jednoho ze zakladatelů české ekopedagogiky, a po letech se konečně naskytlá příležitost jej vydat. K jeho promoci tak zazpíval mužský sbor za doprovodu muziky sérii vojenských písní z Kyjovska, vážících se k první světové válce. Pravda, zpěváci, kteří do poslední chvíle nevěděli, jestli vůbec bude možné akci uskutečnit, byli, nejspíš tím napětím, trochu „rozladění“, řekl bych, že jsem je dlouho neslyšel dělat tolik chyb, ale snad to poznali pouze odborníci. A poté se hrálo a tancovalo až do jedenácti hodin. Od půlnoci pak vstoupila v platnost přísná „karanténa“.

První velká akce po karanténě byla beseda u cimbalu 17. června, po tříměsíčním půstu hojně navštívená. V závěru prázdnin krúžek absolvoval několik vystoupení na XXXI. Mezinárodním folklórním festivalu Brno 2020, a to jak v profilovém představení krúžku na brněnském Dominikánském náměstí, tak zejména v hlavním pořadu věnovaném čestné člence Slováckého krúžku, Zdence Jelínkové při příležitosti jejích nedožitych stých narozenin. Pátého září pak vystupovala chasa krúžku a ženský sbor na hodech v Brně-Černovicích, o týden později opět chasa s muzikou pomohla svým vystoupením v Troubsku oslavit místnímu souboru Podskalák 40. výročí jeho založení. Konečně se pak 23. září 2020 uskutečnila beseda u cimbalu, před níž proběhla v březnu odložená valná hromada spolku. Po prázdninách sice ještě nebyla navštívená tak, jak bychom si představovali, kromě členů krúžku tam mnoho dalších hostů nebylo, ale opět se nad takovými akcemi začaly stahovat mraky a mnozí proto možná raději zůstali doma. Také setkání Slováckých krúžků z Brna, Prahy a Bratislavy, které se mělo uskutečnit 3. října 2020 s krásným programem (cesta lodí po brněnské přehradě až na konečnou ve Veverské Bí-

týšce, tam návštěva mlýna, poté prohlídka hradu Veverí a následná zábava v kulturním domě v Říčanech) muselo být bohužel odloženo.

Václav Štěpánek

Starosta na Vasáku...

Takže má další účast na Vasaloppetu byla v podstatě úspěšná, byť jsem měl tentokrát nejméně natrénované. Na sněhu jsem stál na lyžích poprvé týden před Jizerskou padesátkou, 2. února (a ten Vasák byl 1. března), a říká se, že kdo nemá najetých aspoň 500 km na sněhu, neměl by tam jezdit. To jsem za ten měsíc nestihl. Na Jizerce jsem si nevyjel nějakou lepší vlnu a čas stál úplně za nic (4.09), daleko od vysněného času „pod čtyři“. Říkal jsem si: když jsi to takhle zmastil, respektive když jsi na padesátce neměl na víc, tak co tam vlastně vůbec budeš dělat. Dokonce jsem se nechal vyšetřit i svým známým kardiologem, jinak také běžcem na lyžích (porazil jsem ho na Jizerce o pět minut, ale je také o pět let starší). V úterý před odjezdem se mně v mé oblíbené vinotéce na Bělohorské ptali, jestli nejsem nemocný, když se stále tvářím tak zasmušile... to byly ty obavy a nervy. No, ale pak přišel čtvrtek, odjezd do Prahy na letiště, setkání s naší kombinovanou brněnsko-šlapanicko-jablonecko-liberecko-pražskou běžeckou partou a holt se jelo.

Když jsme přiletěli do Švédska, tak paradoxně nejvíce sněhu bylo v okolí Stockholmu, tedy asi 2 mm. Pak až do místa našeho ubytování v Malungu, 40 km před startem, ani vločka, krajina byla docela jarní. V pátek ráno jsme si jeli projet posledních 20 km závodu, a byla to zajímavá podívaná: lesy a loukami se táhl cca 6 m široký pruh sněhu se dvěma stopami, neb právě probíhal štafetový závod, a pro ten to stačilo. Kolem dokola jarní zelený les... Nic podobného jsem ještě neviděl (na italskou Marcialongu právě proto nejzdím). Cestou ke stopě jsem upadl na ledu (ty běžkařské boty bez lyží na chůzi moc nejsou, a vůbec už ne na ledě) a silně si narazil „pozadí“, že jsem skoro nemohl chodit, takže to začalo

velmi „pěkně“. Nicméně ve stopě lyže, nijak speciálně nepřipravené, letěly jako o závod, takže průměr jsme měli 15,5 km/hod. Závodníky jedoucí štafetu jsme míjeli, jak kdosi řekl, „jak patníky u silnice“. No kdyby to tak chtělo zůstat! Tedy, jistě bych nevydržel celou dobu jet v tom tempu (to by byl výsledný čas hrubě pod šest hodin, což dávají jen ti nejlepší z amatérů, kteří nedělají kromě své práce nic jiného, než že trénují), ale zcela jistě bych si splnil svůj dlouholetý cíl, dostat se aspoň deset minut pod osm hodin (a evidentně i lépe). No, to by bylo moc pěkné...

Ovšem v posledních letech je pravidlem, že se to před startem vždycky nějak pokazí. A taky že jo. Na neděli byla ta nejhorší předpověď, jakou si může běžkař představit. Vydatné sněžení, teplota kolem nuly. Naštěstí předpověď v teplotě postupně klesala, v množství sněhu ovšem naopak rostla. Nakonec jsme jí uvěřili a lyže na to v sobotu celý den připravovali... A připravit deset párů, kolik nás bylo, není jednoduché, tím spíše, že někteří mnohem lepší lyžaři z naší skupiny než já, to, jak se ukázalo, vlastně neuměli. Takže jsme byli celý den v lyžárně dva a mazali a mazali... Vosky jsme měli od Radka Dudy, to je trenér a také životní partner naší lyžařské jedničky Kateřiny Smutné (skončila třetí!). Já byl od mládky vychováván norskou značkou Swix, teď jsme poprvé mazali parafíny a prášek HWK. Ukázalo se to jako dobrá volba, na stoupání jsme ale dali osvědčený Swix (po nezbytném základu a obyčejném modrém Swixu pět vrstev VR 45 – také dobrá volba). Spát se chodí mezi osmou a devátou, protože ve čtyři již odjíždí autobus na start...

Předpověď se naprosto vyplnila. Ráno jsme se cestou k autobusu doslova bořili ve sněhu. Sněžilo od sobotní noci do cca třinácti hodin nedělních. Pořadatelé pak trať upravili skutečně jen nejnútněji, místy ani to ne, takže se z jízdy staly doslova galeje. Tedy alespoň pro nás, co jsme startovali ze zadních vln. Většinu cesty byly pouze dvě stopy (pro téměř 14 000 startujících) a pravidlo, že levá by měla být pro rychlejší a pravá pro pomalejší, proto nikdo ani nedodržoval. Lyže jely skutečně velmi slušně, takže jsem zástupy lyžníků míjel a míjel, ale vždy jsem se musel zastavit, když ve stopě byl někdo, komu lyže nejdly a neuhnul. To bylo skoro co sto metrů. Stopa žádná, nebo jen chabé rozježděné zbytky, takže úsilí udržet lyže při sobě extrémně namáhalo stehenní svaly, které bolely ještě aspoň týden.

Už na první občerstvovače, po deseti km a úvodním stoupání, které je tím pověstným masakrem, kde se všichni tlačí a lezou, co noha nohu mine, a kde jsem se již z původní osmé dostal mezi borce a borkyně z šesté vlny, mi ovšem bylo jasné, že můj vysněný cíl opět nevyjde. Za těchto podmínek to prostě nešlo. Byl to asi, pokud jde o podmínky, nejhorší závod, který jsem absolvoval, možná s výjimkou mé první Jizerské 50 v roce 1978. Pravda, vzpomínky na ni již trochu vybledly, ale stále kdesi vzadu jsou. Nakonec z toho bylo 5 241. místo. Startoval jsem z předposlední řady osmé vlny, tedy reálně z nějaké pozice cca 8 800, takže z tohoto hlediska vládla celkem spokojenost (těch vln je deset, v té poslední jsou ale všichni od 10 000 do konce, tedy často až 5 000 lidí. Letos jen necelé 4 000, počasí asi hodně lidí odradilo, i nemoci zřejmě hrály svou roli). Posledních 20 km jsem se již velmi intenzivně těšil na posezení při víně a slivovici v našem malungském domečku a říkal si, že to už nikdy nepojedu. No, vzhledem k tomu, že jsem si na příští rok vyjel šestou vlnu, mne to už ale trochu přešlo. Ostatně, bůhví, co vlastně za rok bude, budeme-li živi a zdraví. Pokud ano, tak si říkám, že snad čtyři roky po sobě nemůže být stále škaredě. Tož tak...

Václav Štěpánek

Korona s lidskou tráví

Stalo se již nepsanou tradicí, že se opět sešel dámský sbor Slováckého krúžku v Jundrově u příležitosti oslavy narozenin naší kamarádky Ženi Rosenbergové. Letos byla tato oslava dne 4. června výjimečná tím, že kvůli koronavirové epidemii jsme se neviděly prakticky více než dva měsíce a návštěva v Jundrově byla prvním dnem po tak dlouhé době, kdy jsme se mohly vzájemně potěšit. Počasí bylo krásné, děvčata natěšená, pohoštění vynikající jako vždy, víno teklo proudem. K naší společnosti se

přidal – též již tradičně – Ondra Lacina se svojí kytarou a písněmi známějšími i těmi z vlastní hudební tvorby. Je jenom škoda, že některé z nás se „separovaly“ na dvorku. Nicméně večírek byl nadmíru vydařený, což nejlépe vyjádřila v „děkovacím“ mailu sama hostitelka:

„Tak si ji představuji – koronu s lidskou tváří. Nebát se, mít se rádi a krásně si zaspívat, jen se mi zdálo, že toho bylo ještě málo. A nádherné bylo, že jsme se sešly jak už dlouho ne, až na Evu v plném obsazení.“

Žeňo, moc děkujeme za to, že jsi naše kamarádka, i za to, že jsi taková veselá holka plná života. Přejeme hodně zdraví a pěveckého elánu. Korona nás nedostane, ani politici nezabrání našemu přátelství a setkávání se.

Hana Dostálová

Slováckorské koronasoustředění

Letošní soustředění se konalo za neobvyklých podmínek. První zkouška začala hned u měření teploty, ještě před odjezdem. Všem byla ale úspěšně naměřena teplota normální a mohlo se vyjet. Na hotel nás zavezl náš velmi dobrý kamarád ze zájezdu do Chorvatska – Milan. Hned po příjezdu jsme museli nahradit naše zanedbané hodiny tance, a tak jsme rovnou z autobusu zamířili do nácvikové místnosti. Návrat do tanečních kroků byl těžký, ale postupem týdne se naše pohybové schopnosti začaly zlepšovat.

Za zmínku rozhodně stojí první večěře. Toto jídlo se časem stalo symbolem hotelu Myslivna a všichni se na ni každý rok těší. Nadšení v očích při pohledu na obsluhu, která ji nese k našemu stolu, je nepopsatelné. Nikdo neumí hranolky s masem a omáčkou udělat tak dobře!

Hned po večeři nám začala táborová hra, tento rok na téma Asterix a Obelix. Děti byly přiděleny do jednotlivých galských vesnic a každá skupinka dostala jednoho Gala jako svého vedoucího. Cílem všech skupinek bylo dobýt Řím a přemoci Cézara. Nakonec se to všem povedlo a čekal je zasloužený poklad.

Slováckoské koronasoustředění 2020, foto: Andulka Procházková

Hlavním tanečním úkolem soustředění bylo nacvičit pásma na Mezinárodní folklorní festival. Jelikož jsme půl roku necvičili ani taneční kroky, ani paměť, začali jsme rovnou s dvěma novými pásmy. Jejich hlavní náplní bylo ukázat odchod nejstarších Slovácků do Krúžku. S pásmy nám pomohlo i několik krúžkařů, kteří s námi mohli být na soustředění celý týden. Ostatní krúžkaři se ukázali alespoň na víkend a část z nás tak přebíhala mezi nácviky Krúžku a Slováčku.

Jedna velká kapitola tohoto soustředění byl bazén. Hned po skončení nácviku byl po všech schodištích slyšet dusot davu běžícího právě tam. Setkaly se tak i ty viry, které to nestihly na nácviku nebo při obědě. Vrcholem bazénové zábavy byl vodní vír, který jsme roztočili přes celý bazén. Na vytvoření víru se podílely všechny složky Slováčku a názorně tak ukázaly skvělé fungování kolektivu. I vedoucí nás podporovali, někteří jen ze suchých koutů kolem bazénu, ti odvážnější se dokonce roztáčení víru účastnili s námi.

Pro všechny bylo toto soustředění velmi náročné a samozřejmě se objevila i spousta zdravotních problémů. Samotné nás ale překvapi-

lo, že tento rok se potíže točily hlavně kolem vedoucích. I proto si pro nás na konci připravili vystoupení s názvem „Polámal se mraveneček“, zobrazující jejich zdravotní potíže přivozené právě na soustředění. Následovala diskotéka a po ní i krátká beseda, kde jsme neváhali vyzkoušet a zopakovat vše, co jsme se za ten týden i za minulá soustředění naučili.

Poslední den už byl ve znamení odjezdu. Vrátili jsme do původního stavu pokoje, sbalili si věci a šli čekat před hotel na pana řidiče. Rozloučení s hotelem bylo jako vždy těžké, ale při životě nás držela myšlenka, že se sem zanedlouho zase vrátíme a bude nám znovu naservírována naše oblíbená první večere.

Barča Pařilová & Jirka Vrabel

*

Koronaprázdniny očima Slováčku

Jak ohodnotit koronaprázdniny očima Slováčku? Pro nás jakožto nadšené tanečnice bylo velmi těžké sedět doma s vědomím, že jediný, s kým si můžeme zatančit, je koště nebo vysavač. Takoví tanečníci mohou ovšem způsobit vážnější zdravotní újmy než ti živí, a proto se většina z nás postupně přesunula ke zrádnému nicnedělání. To jsme si ale neuvědomili, že takhle můžeme zase získat různé psychické újmy. Snažili jsme se tomu zabránit pořádáním společných slováckovských skype hovorů nebo zcela náhodnými setkáními v parku. Mnozí z nás taky nechtěně začali cvičit nebo uklízet sami od sebe, z čehož museli být někteří rodiče pěkně na větvi.

Času jsme měli rozhodně víc než dost a v jeho organizaci jsme se rozdělili na dvě skupiny. Ti, co si řekli, že už nikdy tolik času mít nebudou, a doháněli tak to, co nestíhali dřív. A ti, kteří si řekli, že už nikdy tolik času mít nebudou, a využili ho na nadměrné spaní, koukání na filmy nebo na psychoterapii se svým psem. Našeho pejska upřímně lituju.

S ubíhajícími týdny strávenými šitím, žehlením a vyvažováním roušek se už z pobytu doma všem stala jedna velká šmouha a nikdo si pořádně nepamatuje, co kdy dělal a jestli vůbec něco dělal. Někteří z nás stihli někde v mezích úspěšně odmaturovat, ostatní dokončit ročník.

Změna v domácím stereotypu nastala, když jsme se i s krúžkaři odvážili udělat organizované setkání v parku, konkrétně za účelem společně si zacvičit. To se nám osvědčilo a neváhali jsme ve cvičení pokračovat. Takto jsme nějakým způsobem přežili celou karanténu a už jsme se těšili na společné nácviky, kde se nás mohlo konečně sejít i víc.

Barča Pařilová

*

Mezinárodní folklórní festival 2020

28. 8. – 30. 8. 2020

Tento rok je plný nepředvídatelných událostí, tudíž jsme si nebyli jisti, zda se letošní Mezinárodní folklórní festival opravdu uskuteční. Ale nakonec se přeci jen konal, i když byl o něco méně „mezinárodní“.

V letošním roce slaví Slováček své 45. výročí od založení, a proto se účastnil pátečního večerního pořadu pro jubilující soubory, který se konal na Nové radnici. Účinkovaly zde také soubory Brněnský Valášek a Javorník. Vystoupení s názvem „Od Slováčku ke krúžku“ se skládalo z několika částí a vystupovaly zde všechny složky Slováčku a dokonce i pár krúžkařů. Nejstarší složka (III) předvedla pásma Kopanice a Veselské a o něco mladší děcka (II+I) zatančila pásma „O chlebě“. Mezi vystoupeními nám zazpívaly dvě šikovné sólistky písně „Ani sem si nemyslela“, „Dondi šohajku“ a „Slunéčko sa níží“. Všechna vystoupení doprovázela muzika Slováčku, která také měla i svůj vlastní vstup. Největší úspěch však mělo vystoupení malých Kroulíků, Jiříka a Justýnky, kteří tančili kopanice a byli neskutečně roztomilí. Dokonce si je zavolal moderátor na pódium a udělal s nimi rozhovor.

Po náročném večeru nás v sobotu ráno čekal pořad „Roztančené město“, což byl průvod po Brně se čtyřmi stanovišti. Zpočátku to vypadalo, že počasí nám letos moc přát nebude, ale nakonec se umoudřilo a průvod

se konal. Skupina III společně se Slováckým krúžkem a za doprovodu naší muziky na každém stanovišti zatančila jedno pásmo.

Poslední vystoupení Slováčku v rámci festivalu bylo v sobotu odpoledne v pořadu „Zahrajte mi dokolečka“, které se konalo na Dominikánském náměstí. Děcka z dvojky a jedničky (Slováček II a I) tady zatančila pásmo „O chlebě“. Chleba se jim moc povedl – kúřečka byla dobrá, křupavá a pěkně vypečená. Mňam!

Tak se zase za rok těšíme!

Eliška Martinková

Festivalu se zúčastnily také ostatní složky Slováckého krúžku na odpoledním profilovém vystoupení krúžku na Dominikánském náměstí a ve večerních pořadech v sobotu i neděli. Proto přinášíme alespoň dokumentární fotografie krúžku z festivalu.

Slováček na podiu Nové radnice na MFF Brno 28. 8. 2020, foto: Eliška Martinková

*Fajo na MFF Brno, Dominikánské nám. 29. 8. 2020,
foto: Pavel D'Ambros*

Chasa MFF Brno, Dominikánské nám. 29. 8. 2020, foto: Pavel D'Ambros

Zpěváci SK na MFF Brno, Dominikánské nám. 29. 8. 2020, foto: Pavel D'Ambros

*Zpěvulenky SK na MFF Brno, Dominikánské nám. 29. 8. 2020,
foto: Pavel D'Ambros*

Černovické hody

Korona – nekorona, brněnské městské části Černovice se podařilo ve dnech 3.–5. září 2020 tuto tradiční akci uskutečnit. Pro nás to znamenalo, že se budeme snažit zajistit účast krojovaných členů SK, i když to vzhledem ke změně data nebylo vůbec jednoduché. Někdo si možná řekne: co je to týden sem, týden tam, nicméně pokud dojde k přesunu

koncem prázdnin (původní datum bylo 12.9.), spousta lidí ještě courá bůhví kde. Ale snahu nám snad nikdo neupře.

Časový plán programu se několikrát měnil a informace mailem se mezi lid dostávaly pozdě. Přesto jsme to nějakým způsobem zvládli: taneční skupina vystoupila v několika párech, zpěvaček bylo nakonec osm a dva zpěváci podpořili svými hlasy tanečnický, stejně jako primáš Pepa. Muzika tentokrát z výše zmíněných důvodů pauzovala.

Sraz na Charbulově byl v jednu, leč Milan Zelinka hlásil, že je čas: „Místní si půjdou pro stárky, ale máme s sebou malý děcka! Když ty budou dvě hodiny někde courat, už z nich nic pořádného nedostaneme. Řekl jsem starostovi, že dorazíme až k radnici.“ Za úplatu nám udělal kávu a počkaly jsme, než se „civilové“ ustrojí. A jsme téměř na suchu, jen Žeňa měla trochu vína a já střík.... Tohle by se dřív asi nestalo (při veřejných akcích stárci mysleli i na ženské, chlapi si nosili svoje víno. Ale doba je jiná). Ve 14.15 vyšla naše skupinka od klubu. Cestou se ani moc nezpívalo. Prošli jsme až k parku, kde vyhrávala dechovka a řadila se černovická mládež v kyjovských krojích. Přidali jsme se my, Májek i Májíček a poté průvod i s dechovkou vyrazil k radnici. Zde stárci požádali pana starostu o hodové právo, bylo jim uděleno a následně se tančilo do kola. Menším holkám to v kyjovském moc slušelo (legrační byly tenisky na nohách, s tím se nedá moc dělat. A děvčice měly vpletené světlé pruhy v copech, což je teď módní). Následný pochod ke Slunečnici byl pořádně dlouhý a prašný, část silnice se opravuje. V 15.15 jsme konečně mohli zasednout pod stříšku u betonového placu za restaurací. Ta úleva! Žeňa okamžitě donesla víno v karafě (podělily jsme se o částku). Jako účinkující prý máme nárok na dva nápoje a velký koláč (ale kdyby se Hanka nezeptala Milana, bůhví... K pití ženským nabídli automaticky limču). Trochu jsme se tu rozezpívaly. Ve čtyři byl zahájen program úvodním slovem, poté místní děti zatančily besedu. Bylo to pěkné, ale dost dlouhé. Při Kupcích, což byl náš první vstup, před nás postavili mikrofon až na druhou píseň. „Takže to pojmem jako veřejnou zkoušku. Stejně moc lidí neposlouchá!“ To byl holý fakt, na place bylo strašně rušno. Strídal nás Májíček. Zelinkovi zvládli basu i dudy a děti byly roztomilé. Naše chasa odtančila první číslo a my přišly s Veselskem. To už bylo lepší, i když při nástupu se ozvalo: „Bude to sólo nebo zase sbor?“ Zvukaři byli fakt na baterky!

Krúžek v průvodě na hodech v Černovicích, foto: Martin Matějů

Pokračoval Májek, po něm zazněly čardáše jako poslední vstup ŽS. Další programové bloky už jsem neviděla (chasu a Májek), moje nohy dostaly hodně zabrat a vzápětí mizím. Kupodivu jsme se u zastávky MHD sešly skoro všechny, na další program patrně zůstali jen Dostálovi a mladí. Cestu nám trochu zpestřil lehce ovíněný chlap, který si před nás dřepl skoro na zem a škemral o selfičko: „To už se mi nikdy nepovede!“ Ženské, co měly věci v klubu, nás „dvě Jany“ posléze lehce proklely: vypakovaly jsme je o zastávku dřív, zmátlo nás objíždění. Domů jsem sotva dolezla a netušila, jak vylezu z bot, propocených rukávců a rubáče. Jen mi prolítlo hlavou: to je tak, když jsou ostatní v prachu... Povedlo se bez následků.

Jana Hůsková

*

Černovické hody mají zelenou, foto: Martin Matějů

Oslava 40 let Podskaláku

Druhou sobotu v září byla chasa Slovákého krúžku pozvána na oslavu 40 let národopisného souboru Podskalák v Troubsku.

Protože se celý rok 2020 nese ve znamení epidemie koronaviru, tak ani jako tanečníci jsme se nevyhnuli dodržování nových pravidel, která s sebou toto období přineslo. Hned ráno, ještě před nástupem do linkového autobusu, už bylo jasné, že nás jen tak něco nerozhodí. Hrát a zpívat v autobuse se bude i přes roušky!

Na místo jsme tedy přijeli velmi dobře naladěni. Celá akce se konala v krásném prostředí farní zahrady a slunečné počasí slibovalo příjemný teplý den.

Odpolední program byl velmi bohatý. Diváci tu mohli zhlédnout spoustu tanečních skupin, chas a souborů, a to zejména z regionu Brněnska. Celým odpolednem nás provázeli například Střelická chasa, spolek Kouničan, Chasa z Ostopovic, Krojovaná skupina z Komína a samozřejmě početné zastoupení folklorních nadšenců z Troubska. Slovácký krúžek zatančil pásmo ze Strání a z Dolního Němčí.

Po skončení programu většina osazenstva zůstala i na večerní zábavu, na které k tanci i poslechu hrála dechová hudba Zlaťulka.

Celou akci hodnotím jako velmi vydařenou a doufám, že tímto naše spolupráce s Podskalákem neskončila.

Veronika Písaříková

Černovický zpěváček

V neděli 4. 10. 2020 se v kulturním domě na Charbulově uskutečnil 45. ročník soutěže dětských zpěváků lidových písní Černovický zpěváček.

Ze Slováčku se zúčastnily 4 děti, čímž jsme se stali nejpočetněji zastoupeným souborem. Vzhledem ke koronavirové situaci se není čemu divit – příkladem může být jen fakt, že v pondělí před soutěží bylo přihlášeno téměř 50 dětí, ale soutěže se nakonec zúčastnilo jen necelých 20.

Vzhledem k tomu, že na přípravu jsme měli necelé dva týdny, děti odvedly velkou práci a sklidily za to zasloužené ovoce.

Justýna Kroulíková – 1. kategorie – 1. místo

Eva Duroňová – 2. kategorie – diplom za účast

Jiří Kroulík – 2. kategorie – diplom za účast

Martina Cíhová – 2. kategorie – 2. místo, cena Jindřicha Hovorky, náhradnice na postup do Moravskoslezské zemské soutěžní přehlídky dětských zpěváků lidových písní Děti a píseň 2020.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat Elišce Kroulíkové za pomoc při přípravě dětí, rodičům a dětem, které se nebály a na Zpěvákka dorazi-

Černovického zpěváčku, foto: Anna Procházková

ly, a v neposlední řadě smekám před p. Zelinkou, který se nebál a soutěž i přes veškerá omezení uskutečnil.

Anna Procházková

Receptář

Receptář tentokrát trochu jinak

Když jsem v březnu letošního roku připravovala povelikonoční receptář do *Krůžkozoru*, netušila jsem, že „zařaduje“ osud v podobě oné „korunované potvory“, která způsobila, že náš časopis vychází až v závěru podzimu. Nicméně věřím, že mi čtenáři prominou a následující recepty s úspěchem použijí o Velikonocích v příštím roce.

Již řadu let trávím velikonoční pondělí ve společnosti dlouholetého kamaráda a kolegy Petra, s nímž objíždíme moravské i české hrady a zámky, zatímco Mírek vyráží na tradiční pochod po domácnostech svých želešických kamarádů – vinařů, aby pomlázkou patřičně „uctil“ hýždě jejich manželek, dcer a jiných dam vyskytujících se v dotyčných domácnostech. Setkáváme se pak večer – já plna kulturních dojmů, Mírek s taškou vrchovatou vařenými zdobenými vejci a žaludkem naplněným vínem a jiným alkoholickým mokem. Proto jsem tentokrát pro naše čtenáře připravila recepty vhodné ke spotřebování většího množství vajec.

Vaječný salát – jak jej připravovala moje tchyně

6 natvrdo vařených vajec, 4 vařené brambory, 2 sterilované okurky, 100 g šunkového salámu, 1 hlávkový salát, majolka, kysaná smetana, sůl, čerstvě mletý bílý pepř.

Brambory a vejce nakrájíme na plátky (možno i prolisovat přes síto na kostičky), okurky a salám na nudličky. Majolku smícháme s kysanou smetanou, osolíme, opeříme a zlehka vmícháme do brambor s vejci. Podáváme na listech hlávkového salátu s čerstvou bagetou.

Mezi moje nejoblíbenější spisovatele studentských let patřili (a stále patří) autoři historických románů. Jedním z nich byla Jarmila Loukotková, nevšední to dáma se širokým kulturním rozhledem a neskutečnými jazy-

kovými znalostmi, které jí umožnily dokonce přeložit a přebásnit ze starofrancouzštiny verše jejího oblíbeného básníka Villona. Tato emancipovaná nekonformní dáma ráda vařila a dokonce vydala knihu – tuším svoji poslední – Jarmila Loukotková vzpomíná, vypráví a vaří, kde nesmírně zábavným způsobem vzpomněla na své předky a školní i studentská léta, přičemž svoje vyprávění proložila skvělými recepty rodinnými i těmi, které získala od svých přátel. Kniha sice vyšla v době, kdy – dle jejích slov – „by se kuchařkami dala přehradit Vltava“, nicméně o její kvalitě svědčí mimo jiné i to, že byla do týdne rozebrána. Sama se k ní velice často vracím, nejenom abych se pokochala slovními obraty zde uvedenými, ale též čerpám z bohaté zásoby receptů.

Jedním z nich je i jarní bramborový salát:

80 dkg vařených brambor, 4 vejce natvrdo, 1 vrchovatá lžice plnotučné hořčice, 1 kelímek zakysané smetany, ocet (používám raději jemný italský bílý – aceto balsamico bianco), sůl, hodně zelené natě z jarních cibulek

Z vajec vyjmeme žloutky, rozmačkáme je vidličkou a dohladka utřeme se smetanou, hořčicí, solí a trochou octa (s ním opatrně!). Studené brambory nakrájíme na plátky a vmícháme do smetanové remulády. Nasekáme najemno bílky i cibulovou nať. Vmícháme do salátu. Necháme asi hodinu odležet a dochutíme dle potřeby. Salát je výborný samotný i s řízkou všech druhů. Taktéž pečené kuřecí stehýnko není marné.

Dobrou chuť přeje Hana Dostálová.

Na tomto čísle se podílela redakční rada ve složení: *PhDr. Jitka Brešová, CSc., MUDr. Hana Dostálová, Ing. Miroslav Dostál, Ing. Zdeněk Fajbus, Andrea Gabrielová, Jana Hůsková, prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D., Zdena Kristová, doc. PhDr. Václav Štěpánek, Ph.D.* a autoři příspěvků a fotografií.

Všem přispěvatelům děkujeme!

Redakce si vyhrazuje právo redakčních úprav zveřejňovaných příspěvků.

Redakční uzávěrka příštího čísla bude sdělena dle aktuální situace

Příspěvky a fotografie zasílejte na adresu: *dostal.mirda@seznam.cz*

Krúžkozor vydává Slovácký krúžek v Brně za finanční podpory statutárního města Brna.

Vychází nákladem 100 kusů.

Je též publikován na www.kruzek.cz.

Grafické zpracování a sazba: *Mirek Dostál, Libor Jan, Dan Šlosar*

Jazyková korekce: *Jitka Brešová, Hana Dostálová, Jana Hůsková*

Distribuce a redakční práce: *Hana Dostálová*

Kresba na obálce: *Jaroslav Homola*

Fotografie na obálce: *Štefan Štempel, Anna Procházková, Pavel D'Ambros*

Grafické motivy v textu: *Zdena Kristová*

B | R | N | O

